

TOPPERS!

Dát zijn onze medewerkers, toppers! De mannen en enkele vrouwen die zich elke dag opnieuw inzetten om de beste prestaties te leveren. Elk van hen doet dat op een eigen niveau, ook letterlijk, van de kelder tot op het dak. De meesten staan voor dag en dauw op. Ze rijden zoveel mogelijk samen naar hun projecten. Ze werken buiten en binnen en in weer en wind. Ze spannen zich samen in voor een perfect eindresultaat. De meesten kunnen dat doen dankzij de steun van hun thuisfront. In deze KrantvanBlom geven enkele medewerkers toelichting bij een paar projecten. Ieder van hen staat symbool voor al onze andere toppers!

Je moet je niet gek laten maken...	pagina 5
En verder...	
Het belang van partnerkeuze Peter Mak, ga jij met mij mee	pagina 2
Ruimtelijk denken kent veel facetten Veiligheid	pagina 3
"Parijs 2050" is haalbaar daar geloof ik in	pagina 4
Max Verstappen kent het geheim	pagina 5
Ontzorgen zonder gedoe	pagina 6
Europees hoofdkantoor ASICS Trend in Siliconvalley	pagina 7
Gezondheidszorg – een gezonde ontwikkeling?	pagina 8
WYSIWYG, maar wat doet..... Enter Amsterdam. Enter life.	pagina 9
Hoeveel energie heb je nog als ...	pagina 10
Hoe zuiverder de data, hoe beter de samenwerking Brandbeveiliging is vrij eenvoudig, als je...	pagina 11
Nooit uitgeleerd	
Door je ooghalen kijken... Arnold zegt...	pagina 13
Na de striptease de gevolgen Blom's handleiding brandmeldinstallatie in....	pagina 14
Hoe voelt het om hier te leven?	pagina 15
In Vogelvlucht boven Amsterdam	pagina 16

"Pontsteiger", 59 'villa's' op meer dan 70 meter hoogte boven het Y.

Bijzonder project. Bijzondere mensen.

Opleveringsdata zijn heilig, maar niet altijd realistisch.

Wat doe je elkaar soms aan? Wat betekenen je voor elkaar? Zomaar twee vragen waar het in de bouw óók om draait.

"Als een project tijdig gerealiseerd is, in hoeverre zijn de mensen die dat presteren dan gesloopt? Opdrachtgevers en werkgevers moeten daarvoor oppassen. Je mensen zijn je kapitaal. Verantwoord opdracht- en werkgeverschap houdt een zekere vorm van zorgplicht in en nee, dat is geen soft gedoe."

Zó omschreef onze relatie Anjo Brombacher wat hij soms waarneemt in de bouw. Stáán voor wat je aanneemt mag geen vrijbrief zijn om stelselmatig te overvragen. Het risico dat het tóch gebeurt ligt op de loer. Ook ons team op "Pontsteiger" herkent die momenten.

Bijzondere mensen vormen een bijzonder team

Team Pontsteiger is een van onze vele voorbeelden. Zij bewijzen de kracht van onderlinge verbinding. Ze leveren momenteel een bijzondere prestatie op "Pontsteiger" met de oplevering van negenenvijftig zeer luxe appartementen.

Edwin Swan, projectleider uitvoering: "Ik denk niet dat er ooit in Nederland zoveel villa's barstensvol elektra-, data- en beveiligingsinstallaties in zo'n kort tijdsbestek zijn opgeleverd." Het karakter van de medewerkers maakt Blom Elektrotechniek BV bijzonder onderscheidend. Sterk en flexibel. Iets om duurzaam te koesteren.

UTILITEIT

DOLINGADREEF
AMSTERDAM

Uniek community-huisvestingsconcept voor werkende jongeren e.a.
Aannemer: BAM Wonen
Opdrachtgever: Change=

VALERIUSPLEIN
AMSTERDAM

Zeer hoogwaardig woongebouw met 29 zeer luxe app., parkeergarage, wellnesscenter en zorgcomplex.
Aannemer: Bouwbedrijf M.J. de Nijs en Zonen B.V.
Opdrachtgever: Valeriusplein B.V.

LEIDSCHERIJN
UTRECHT

Winkelcentrum Leidsche Rijn met woontorens en app. Ondergrondse bevoorradingsstraat en parkeergarage.
Aannemer: Bouwcombinatie De Nijs – Smit's Bouwbedrijf VOF
Opdrachtgever: Leidsche Rijn Centrumplan B.V.

RIJNKADE
UTRECHT

Ombouw voormalig V&D gebouw tot winkelcentrum, 34.000m² BVO, 7 verdiepingen.
Aannemer: Heddes Bouw en Ontwikkeling
Opdrachtgever: IEF/Bouwfonds

EUROPEES HOOFDKANTOOR
ASICS - HOOFDDORP

11.100m² hoofdkantoor voorzien van kantoorruimten t.b.v. 600 pers., showcase, showroom, restaurant, fitness en andere algemene faciliteiten.
Aannemer: Pleijsier Bouw
Opdrachtgever: CBRE Group

MEER WETEN?

U vindt complete projectomschrijvingen op www.blomelektrotechniek.nl

Joost Keyzer, hoofd bouwrealisatie bij Heddes Bouw & Ontwikkeling BV:

Door juiste partnerkeuze jezelf versterken

De aantrekkelijkheid van een partner zit voornamelijk in het verschil met jezelf. Datingsites danken er hun bestaan aan. Lang niet altijd leiden de ontmoetingen tot duurzame relaties. In hoeverre is een vergelijking met de bouwwereld eerlijk?

Joost Keyzer: "Investeren in relaties for better and worse..."

Grootste werk ooit

Op het eerste gezicht is Amsterdam Noord één grote bouwplaats. Binnen afzienbare tijd start Heddes er een van haar grootste werken ooit, Kavel 1N2. Een ontwikkeling van Klunder Architecten in opdracht van Blauwhoed en AM Vastgoed. Het is een aaneengesloten geheel van hoogbouw met 115 appartementen, een hotel met 194 kamers, een hotel met 110 kamers, laagbouw met 69 appartementen, een studentenhuusvesting en een grote ondergrondse parkeergarage. De bouwpartners zijn geselecteerd. Blom Elektrotechniek is verantwoordelijk partner voor de totale E-installatie en het beveiliging- en datagedeelte. De realisatie neemt ca. 2,5 jaar in beslag.

Partnerkeuze

Joost Keyzer: "Duurzame relaties maken het mogelijk grootschalige projecten aan te nemen. Je moet elkaar door en door ken-

nen. Alleen al om een onzekere voorfase door te maken. Zo'n periode dat nog niets zeker is maar wel optimale inspanning vereist wordt." En elkaar niet kwaad aankijken als het uiteindelijk geen opdracht wordt? "Ja, in de wetenschap dat je elkaar niet loslaat! Er is geen ruimte voor een vluchtige flirt en risico met een onbekende."

Partnerselectie per project

"Goed beschouwd hebben we het hier over vier verschillende deelprojecten, studentenwoningen, hotel, appartementen en een parkeergarage. Bij onze partnerkeus kijken we per deelproject wat er aan expertise vereist is. Op elk deelproject scoort Blom hoog, met aansprekende voorbeelden. Ook is voldoende mankracht op de juiste momenten gegarandeerd. Voorts moet een onderneming sterk en gezond genoeg zijn om deze kapitaalintensieve

projecten te kunnen dragen. Opdrachtgevers en wij willen zekerheid van continuïteit."

Jezelf of elkaar versterken?

"Je kijkt waar je elkaar aanvult en elkaar sterker maakt. Dit project wordt uitgevoerd in 3D BIM. Blom heeft al veel ervaring in virtuele technieken. De engineering vraagt veel inzet en kennis. Het geheel betekent continu onderlinge afstemming, overleg en controle. Best een uitdaging voor het projectteam zwaargewichten. In de beginfase van de ontwikkeling, door een andere aannemer, zaten wij als Heddes nog niet aan tafel. Blom Elektrotechniek wel – dat zegt wel wat."

Emotie en veenbrand

In relaties liggen misverstanden en onuitgesproken onvrede op de loer. Ongezonde spanning steekt de kop op, hoe ga je daar mee om? "Accepteren dat het risico bestaat en het benoemen. Dus een klimaat creëren waarin je elkaar de ruimte geeft. Zeg wat je op je hart hebt, zeg het tijdig en zeg het met respect. Je voorkomt er een veenbrand mee die zich voortvreet en opeens tot uitbarsting komt. Dan heb je pas schade!" Hoe sta je daarin naar de opdrachtgever toe? "Precies zo. Natuurlijk, het mag best eens knetteren. Kijk, alle partijen verbinden zich aan elkaar met het ultieme doel een project zo goed mogelijk te realiseren. Niemand is gelijk, we zijn wel gelijkwaardig."

For better and worse

De relatie tussen Heddes en Blom bestaat al heel lang. "Ja, langer dan de twintig jaar dat ik hier nu werk. Ik vind het een prachtig voorbeeld van een relatie 'for better and worse'. Typisch een relatie die je sterker maakt – daar denken zij ongetwijfeld hetzelfde over."

Meer info: www.heddes.nl

Project: "Kavel 1N2" Amsterdam

Aannemer: Heddes Bouw & Ontwikkeling

Projectomschrijving: In het Stationsgebied van het nieuwe Centrumgebied Amsterdam-Noord (CAN) verrijst een nieuwe gemengde hoogstedelijke wijk. Woontoren 23 verdiepingen, voorzien van 165 appartementen, 2 hotels voorzien van ca. 300 kamers en studentenhuusvesting. Garage met 152 parkeerplaatsen.

Opdrachtgever: AM+Blauwhoed

Peter Mak, ga jij met mij mee?

Met deze vraag van Peter Blom startte Peter Mak zijn leven bij én mét Blom Elektrotechniek BV. Peter Mak zei 'ja' tegen Blom, werd in 2002 mede-aandeelhouder en gaat na 40 jaar medio 2019 met pensioen. Het was een vliegende start als jonge all round elektromonteur in een tijd dat je van alle markten thuis moest zijn. "Kón zijn, benadrukt Peter. Voor beginners van nu is dat all round vakmanschap op ons vakgebied praktisch niet meer mogelijk. Specialisatie begint al vroeg in het vakgericht onderwijs. Ikzelf begon direct na de Lagere Technische School in de praktijk als leerling monteur, werd monteur, was ook projectleider en bedrijfsleider. Het hing logisch samen met de groei

van Blom Elektrotechniek BV."

Groei

"We zouden nooit groter worden dan 10, 20, max 30 man, dat achtten we toen onbestuurbaar. Het moest wel een leuk clubje blijven, met vrijdag's een gezamenlijk biertje als afsluiting van de week. We pasten in de woonkamer met zitkuil. Die groei zat er toch in en na verloop van tijd werd ik werkvoorbereider en zat meer en meer op kantoor of bij klanten aan tafel. Het is prachtig dat we dat familie karakter nog steeds hebben, echt heel bijzonder."

Veranderingen

Wat signaleer jij als belangrijke veranderingen? "Zondermeer de

komst van ICT, met name ook in het tekenstadium. Als ik alleen al kijk naar zo'n megaproject als Pontsteiger (Peter Mak is projectleider op Pontsteiger/red.) en het verschil tussen werken met platte tekeningen of hier in 3D BIM. Er kan eigenlijk al te veel in die virtuele programma's. Dat daagt uit tot alles in detail te benutten, maar niet alles is nuttig. Je ziet dan de spanning optreden tussen TO en praktische uitvoering. Vreemd genoeg leidt moderne communicatietechniek ook wel tot een andere vorm van communicatie tussen diverse disciplines op de bouw. Men is meer scherpje- en ik-gericht. Dat is jammer als je bedenkt dat we allemaal met dezelfde opdracht bezig zijn, iets goeds

neerzetten voor je opdrachtgever. Ik vraag me wel eens af of de (ict-) techniek het menselijk vermogen niet inhaalt of misschien al is gepasseerd. Een andere belangrijke verandering vind ik de sterk toegenomen aandacht voor veiligheid op de bouwplaats. Laten we in de volgende editie van de KrantvanBlom maar eens uitgebreider terugkijken. Een beetje afstand geeft meer overzicht."

Michel van de Kar, architect en teamleider bij OMA

“Ruimtelijk denken kent veel facetten”

Als icoon van vernieuwend denken en bouwen. Zó tekent het profiel van het RAI Nhow zich af tegen de hemel boven Amsterdam. De opvallende vormgeving en materiaalkeuze van de gevelpanelen trekken de aandacht vanuit elke zichtlijn. Het ontwerp is van het Rotterdamse OMA*. Recent bereikten de bouwers het hoogste punt. Het hotel wordt begin 2020 in gebruik genomen.

v.l.n.r. Pong Khamrakai, leidinggevend monteur Blom - Marco Dekker, projectleider Blom - Michel van der Kar, architect OMA.

Ruimtelijk denken en lef

Architect Michel van de Kar: “OMA won in 2014 de ontwerpwedstrijd voor dit grote hotel naast de RAI. Er dongen twee partijen mee naar deze opdracht. OMA richt zich op architectuur, stedenbouw en culturele analyse. Die drie aspecten komen op deze locatie en in ons ontwerp bij elkaar. We wilden de omgevingsruimte zo open mogelijk houden. We zagen hoe Het Signaal, de bekende RAI-reclamezuil, zich op een smalle kern boven het terrein verheft. En we hadden het lef daar iets mee te doen. Je ziet dat we een groot volume van drie secties realiseren

op een relatief kleine voetplaat. De gedachte daarachter is, dat je daarmee ruimte creëert op de begane grond. De drie secties zijn ten opzichte van elkaar gedraaid. Ook daarmee geeft het ontwerp lucht aan de omgeving. Ons ruimtelijk denken werd dus beloond met een opdracht.”

Visualiseren

Voor de realisatie is het ontwerp volledig uitgewerkt in 3D BIM. Michel: “Die manier van projectvisualisatie maakt het geheel en elke ruimte apart optimaal inzichtelijk. Deze aanpak vergt een relatief lange voorbereidingstijd. Het zorgt echter voor aanzienlijke tijdswinst op de bouwlocatie,

een groot voordeel. Hoe zorgvuldig je ook werkt, bouwen in de stad betekent per definitie overlast zoals verkeers- en geluidshinder. Kortere bouwtijd is meervoudig pure winst.” Marco Dekker, projectleider bij Blom: “De mogelijkheden binnen BIM ontwikkelen zich in hoog tempo. Op termijn zullen we daardoor ook in het voortraject tijdswinst behalen, is mijn verwachting. Bij zo’n omvangrijk en langer lopend project willen gebouwfuncties op onderdelen wel eens veranderen. Dat heeft meestal gevolgen op installatiegebied. Met BIM kunnen we sneller ingrijpen en aanpassen. Bovendien ziet iedereen wat je doet en snapt eerder waarom je het zús doet en niet zó. We werken elke dag naar the state of the art.”

Positie kiezen

Een gebouw heeft altijd invloed op de bestaande omgeving. Die gevoelswaarde is niet alleen esthetisch maar ook fysiek. Wind is een speler die onverwacht uit de hoek kan komen. Michel: “Inderdaad een belangrijk aspect, wij houden er zoveel mogelijk rekening mee. Bij dit ontwerp speelt de windbelasting trouwens een belangrijke rol. Hoe gedraagt het gebouw zich bij windkracht 1 of 10 Bft of meer? Via computersimulaties kun je dat vrij goed onderzoeken. Voor dit project hebben we ook een fysiek schaalmodel uitvoerig in de windtunnel getest. Bij het bouwen van dat schaalmodel werd onder andere teruggegrepen op BIM-data. Het gebouw is ten opzichte van de meest voorkomende windrichting (ZW) optimaal gepositioneerd.”

Begrensd ruimte

De mogelijkheden van ict-technologie hebben grote invloed op ontwerpen en bouwen. Michel: “Hoe futuristisch ook, praktisch

Project: “Nhow Amsterdam - RAI Hotel”
Aannemer: Pleijer Bouw B.V.
Projectomschrijving: Iconisch hotel voor NH Hotels. Het grootste hotel van de Benelux, 91 meter hoog, 37.000m², 25 verdiepingen, 650 kamers, TV-studio, grote en kleine facilitaire ruimtes, 2 laagse parkeergarage.
Projectleiding/3D BIM modelleur: Marco Dekker/Remco Ligthart
Leidinggevende monteurs: Pong Khamrakai, Emiel Noltén
Opdrachtgever: COD
Installaties: 3 x 1250KVA trafo’s, noodstroom, railkokersysteem, KNX installaties, CCTV-installatie, data-installatie met +/-3500 aansluitpunten en 20 datakasten, CAI installatie en brandmeld-/ontruimingsinstallatie met gesproken woord, aarding-/bliksembeveiliging.

* Over OMA

OMA is een toonaangevend internationaal bureau dat zich richt op architectuur, stedenbouw en culturele analyse. OMA is in 1975 opgericht door architect Rem Koolhaas. Behalve het hoofdkantoor in Rotterdam heeft OMA ook vestigingen in New York, Peking, Doha en Dubai. In de drie genoemde disciplines heeft OMA heeft ca. 350 werknemers en een omzet van ca. \$ 40,000.000. Voor uitgebreide info: www.oma.eu

elk ontwerp kan tegenwoordig technisch uitgevoerd worden.” Waar liggen de beperkingen? “Naast de eisen en wensen van de opdrachtgever heb je te maken met financiële grenzen, dat is van alle tijden. Aan ons als architecten en alle andere betrokken disciplines de taak binnen

die grenzen een oplossing te creëren. Daarvoor heb je vrijheid en denkruimte nodig.”

Kijk ook op www.buildingnhow.amsterdam

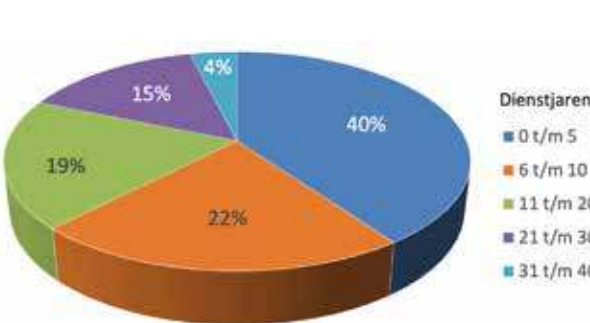
Project: “Studenten Hotel Experience International” Amsterdam
Aannemer: Pleijer Bouw
Projectomschrijving: Onderscheidend nieuw te bouwen studentenhotel met een half verdiepte parkeergarage, restaurant met keukens, twee commerciële ruimtes en algemene voorzieningen zoals een studieruimte en een wasserette.
Projectleiding/werkvoorbereiding: Ruud Besseling en Mitchell Bak
Projectleider uitvoering: nader te bepalen
Leidinggevend monteur: nader te bepalen
Opdrachtgever: SCI Student Experience Real Estate | C.V. - Luna Arena

Veilig werken loont zichtbaar

Orde en netheid zijn van groot belang op elke bouwplaats! Wie op bouwplaatsen rondloopt ziet situaties die de kans op ongelukken vergroten. In 2018 is er door alle werknemers van Blom Elektrotechniek bij elkaar globaal genomen ca. 224.000 uur gewerkt. Er gingen ca. 25 uur verloren door, gelukkig kleine, bedrijfsongevallen met verzuim.

Die mooie score is mede te danken aan de gemiddelde leeftijd (34) van onze werknemers. Dat geeft een mooie verhouding aan tussen ouderen die hun ervaring delen met jongeren. Ook als het om veiligheid en de zorg voor elkaar gaat. Aandacht voor veilig werken is vooral aandacht voor collega’s, van alle disciplines. Onze werknemers denken na en

handelen preventief in het belang van zichzelf en anderen. Bovendien melden we onze werken aan voor objectieve veiligheidsinspecties. In 2018 waren per ultimo november 225 werkplekinspecties uitgevoerd. Die betreffen de totale bouwplaats. Het onderwerp ‘orde en netheid’ is van groot belang, vooral ook gezien de veiligheid van alle werknemers.

Kijk, onze werknemers naar dienstjaren

Kijk, dit zijn de leeftijdsgroepen

WONEN

HOLLAND PARK BLOK 6+7
EN TOREN 3+4 - DIEMEN

358 vrijesector huurappartementen met berging, 217 overdekte parkeerplaatsen en een fietsenstalling.
Aannemer: UBA Bouw BV
Opdrachtgever: Cityprojects NL 1 B.V. / Amvest RCF Custodian / Aegon Woningen B.V.

HOLLAND PARK BLOK 5
DIEMEN

113 appartementen, verdeeld over 6 bouwlagen, in 26 woningtypen en 17 variaties.
Aannemer: Sprangers Bouwbedrijf
Opdrachtgever: Bergwijkstadspark BV

BACHSTRAAT
HEEMSKERK

114 Koop- en huurappartementen met parkeergarage.
Aannemer: HSB Bouw
Opdrachtgever: BPD Ontwikkeling en Altera Vastgoed B.V.

ZUIDBLOK 2-5
AMSTERDAM

Woongebouwen voorzien van 351 studenten- en startersapp. als onderdeel van het plan 'Zuidblok'.
Aannemer: BOT Bouw BV
Opdrachtgever: Woonstichting De Key

DE KRIJGSMAN
MUIDEN

48 + 24 + 24 + 62 Koopwoningen in fases gebouwd, in de nieuwe luxe woonwijk van Muiden.
Aannemer: Dura Vermeer Bouw
Opdrachtgever: KNSF Vastgoed

MEER WETEN?

U vindt complete projectomschrijvingen op www.blomelektrotechniek.nl

Ir. Adri Ooijevaar, dir. BBA:

“Parijs 2050” is haalbaar, daar geloof ik in

HEEMSKERK - In een gesprek over trends in de bouwwereld en de toekomst maakt Ir. Adri Ooijevaar, mededirecteur van BBA*, een duidelijk statement.

“Ja, het klimaatverdrag van Parijs uit 2016 met de klimaatdoelstelling voor 2050 is haalbaar. Daar ben ik van overtuigd. Als technet geloof ik in de voortgang van technische ontwikkeling. Die gaat de beoogde CO₂ reductie mogelijk maken. Het vergt zonder twijfel een geweldige inspanning. Het kan en het moet. Er gaat veel veranderen, ook in de bouw.”

Ir. Adri Ooijevaar, mededirecteur BBA: “Belangrijke trends worden zichtbaar...”

In die verandering draait het om innovatie en realisatie. Ooijevaar: “In het algemeen is dat eigenlijk altijd zo geweest. De van oudsher vrij traditionele bouwwereld staat nu echt aan het begin van een omwenteling. De hele keten heeft er mee te maken, inclusief opdrachtgevers, zoals investeerders. Het vergt verandering in denken, werken en mentaliteit. Degenen die dat niet of te laat inzien krijgen het heel erg moeilijk. Trends tekenen zich af...”

Verandering in denken

De hoofdingang van het BBA kantoor wordt links en rechts geflankeerd door oplaadstations voor elektrische auto's. Ooijevaar: “We faciliteren onze relaties met zo'n voorbeeldfunctie. Ook wij verduurzamen ons wagenpark en kantoorgebouw. Dat reduceerde onze CO₂-uitstoot in de afgelopen 6 jaar al met 68%. Dankzij energiebesparende maatregelen en -systemen is het energieverbruik binnen ons kantoorpand met ruim 29% gedaald ten opzicht van 2009. We laten zien wat mogelijk is en wat het oplevert. Zo'n praktisch voorbeeld zet onze relaties vaak aan het denken. De monitoring van emissies, afvalstromen, gebruikte grondstoffen en energie maakt milieuprestaties en vooral de besparingen inzichtelijk.” Trend of noodzaak? “Allebei, het start in het vroegste stadium van ontwerpen.” Geldt dat alleen bij nieuwbouw of ook bij renovaties? “In elk project zijn wet- en regelgeving leidend en ze lopen per definitie achter bij wat technisch al mogelijk is. Daardoor zie je keuzes gemaakt worden voor hetgeen minimaal vereist is. Terwijl de kwalitatief duurzamere oplossing in ontwerp, materiaal en uitvoering beter rendert in gebruik en onderhoud.

Het is onze ervaring dat ook bij onderhoud en renovatie op dat terrein veel mogelijk is. Ondermeer voor de zorgsector en het onderwijs liggen hier de kansen voor het oprapen. Verduurzaming via onderhoudsplanung is een specialisme bij uitstek, we zetten het succesvol in.”

Veranderingen in werken

Verandering in denken resulteert in anders werken? Ooijevaar: “Ja, of je wilt of niet, anders mis je de boot. Je ziet dat sommige disciplines een andere rol krijgen of zelfs opeisen, installateurs bijvoorbeeld. Vanuit BBA sturen we aan op samenwerking. Dus een installateur erbij betrekken zodra het VO bekend is, en dat traject doorzetten naar VO, DO en UO. De samenwerking in ontwerp-

teams kan verder verbeterd worden, ik kom daar zo nog even op terug. Kijk, de rol van de installateur verandert naar die van de adviseur die al na het VO zijn input levert bij de uitwerking van de installaties. En dus dáár ook zijn specifieke kennis inbrengt over technische mogelijkheden en duurzaamheid. Het zijn de innovatieve professionals die tevens goed zijn in engineering en realisatie. Net als wij* investeren ze continu in opleiding, BIM is erg actueel. Wat begon als een geavanceerd teken- en ontwerp-programma zal toenemend een bron vormen voor data-analyse. Het laat zien wát, wáár gebruikt wordt, plús de technische specificaties over materialen, levensduur, etc. etc.. En het systeem maakt bovendien steeds complexere berekeningen mogelijk. Zoals bezonningsberekening voor de toepassing van PV-energie. Je projecteert dan een gebouwtentworp in de toekomstige locatie en je ziet de gevolgen. Ook voor disciplines als beheer en onderhoud is het systeem ideaal.

Een andere trend is prefab bouwen. Voor installateurs zal een deel van hun werk verschuiven naar de prefab-fabriek. Je produceert dan onder optimale condities bij ragscherpe maattoleranties. Prefab verkort de bouwtijd op de locatie aanzienlijk - en je hebt minder mensen nodig. Belangrijke trend is ook de snelle ontwikkeling in domotica en ict.

Populair gezegd zullen er minder draden nodig zijn en ik voorzie andere soorten energie-installaties zoals je ook in andere branches ziet. De installatiebranche moet daar in samenwerking met de industrie een voortrekkersrol in spelen.”

Verandering in mentaliteit

Je wilde nog terugkomen op de samenwerking? “Nou, eigenlijk liever op mentaliteit in de bouw. Goede teams bewijzen dat je in onderlinge verbinding sámen voortgang maakt, kwaliteit levert. Die verbinding heeft nadrukkelijk te maken met waardering en respect voor elkaar én elkaars werk. Zeker op de werkvloer mankeert het soms aan die onderlinge betrokkenheid. Slordig met elkaar omgaan is funest - kwaliteit daalt, faalkosten stijgen en plezier in het werk neemt af. Dat blijkt bijvoorbeeld ook in het laatste stadium van oplevering en certificering. Flexibiliteit lijdt onder tijdsdruk, de afhankelijkheid van nutsbedrijven speelt een rol - worden afspraken nagekomen? Ook bij externe partijen is tekort aan mensen en kennis. Certificeerders willen het gebouw leeg zien, gebruikers willen al tijdens de bouw inrichten, de laatste dingetjes moeten nog geregeld worden..... Kortom, spanningsveld te over.” Hoe voorkom je dat? Ooijevaar: “Duidelijke regie in het hele proces is belangrijk. Maar respect voor elkaar zie ik als eerste vereiste. Ik hoop dat respect en onderlinge waardering een echte trend worden. Net zoals werken naar Parijs 2050. Het kan en het moet.”

**BBA heeft ca. 50 mensen werknemers en investeert jaarlijks ca. 3% van de totale loonsom in opleidingstrajecten. Als leerbedrijf biedt BBA plaats aan studenten op de niveaus MBO, HBO en WO.*

Meer over organisatie en werk van BBA bouwkundige begeleiding adviesgroep: www.bba-bv.nl

Project: “Rhapsody” Amsterdam

Aannemer: Bouwcombinatie Smit's Bouwbedrijf / M.J. de Nijs en Zonen B.V.

Projectomschrijving: 9 Woongebouwen voorzien van 239 appartementen, binnentuin en grote parkeergarage.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Pascal Groot

Leidinggevend monteurs: Mikey Woertman, Vincent Smit en Chris van Drongelen

Opdrachtgever: Ontwikkelcombinatie Smit's Bouwbedrijf - M.J. De Nijs en Zonen B.V.

Architect: TANGRAM Architectuur en stedelijk landschap

Je moet je niet gek laten maken

VOLENDAM, OKTOBER 2018 - Bij de 50 best presterende bouwbedrijven van Nederland (Cobouw 2018) scoort HSB de eerste plaats. De Volendamse onderneming ziet het als waar-dering voor haar medewerkers. Het is ook een gevolg van verder vooruit kijken dan je neus lang is. En vooral van rust in de organisatie. Een uitzondering in de hectische bouwwereld van vandaag de dag?

Eric Koning, hoofd productie HSB: "Behalve de R van rendement heb je ook nog 3 x R..."

Achter de horizon kijken

Ver vooruit kijken is veel Volendamers uit het beroemde vissersdorp aangeboren. Deze zee-manseigenschap zit ook HSB-ers in de genen. Ze vissen kieskeurig in de vijver aan bouwprojecten of ontwikkelen die zelf. En ze bewaren de rust. *Hoofd productie Eric Koning (47):* "In de 86 jaar dat we bestaan hebben we veel stormen doorstaan. De meest recente is de bouwcrisis waar we goed doorheen zijn gekomen. Dat komt enerzijds door onze organisatie, anderzijds door onze mentaliteit. Kwestie van vooruit kijken en van nature sterk zijn."

Hectiek na de crisis

In de bouw heerst momenteel nerveuze activiteit. Veel aannemers hebben te weinig personeel. De aanvoer van grondstoffen en bouwelementen kraakt. Onderaannemers kunnen nauwelijks aan de vraag voldoen. Bouwprojecten stagneren of worden uitgesteld.

Terwijl de roep om woningen, ook vanuit de politiek, enorm is. HSB heeft én benut de mogelijkheid projecten uit de eigen projectontwikkeling op te schuiven.

Sturen op rendement

Eric: "We zien collega's met grote problemen*. Ze namen werken aan tegen te lage prijzen. Gelukkig ligt dat bij ons anders. We sturen als HSB niet op omzet, maar op rendement. Dat maakt ons sterk. En we nemen geen overhaaste besluiten, daarmee vermindert de kans op financieel risico. Ook zijn we onafhankelijk van banken. Maar ons belangrijkste kapitaal zijn onze mensen met hun kennis en ervaring. Daar gaan we erg zorgvuldig mee om, daar investeren we in met het oog op de continuïteit. Ons streven naar een werkklimaat van rust en overzicht loont aantoonbaar."

**NB In oktober jl. nam HSB een woningproject (300 appartementen in Holland Park Diemen) over van het gefailleerde Moonen.*

Gezond

Eric: "Wij vinden dat je als gezond bedrijf ook een betere werkgever kunt zijn. In de crisis hebben wij niemand ontslagen, we namen 100 man extra aan. (HSB nam het metselbedrijf van Jan Deurwaarder die failliet ging over /red.). We groeiden toen van ca. 250 naar ca. 350 man. Tijdens de crisis gingen we ook stug door met opleidingen. Ook onderaannemers kregen veel aandacht. Je helpt elkaar zoveel mogelijk in slechte en goede tijden. Duurzaam op elkaar kunnen rekenen is ons uitgangspunt. Net zo'n mentaliteit als bij Blom, dat mag best gezegd worden."

Veranderende bouw, veranderend HSB

HSB staat alom bekend als traditionele woningbouwer, de koning van de rijtjeshuizen? *Eric:* "Dat imago willen we graag bijstellen. De woningmarkt verandert. Ja, we zijn sterk in de particuliere en sociale woningbouw. De diversiteit in onze orderportefeuille neemt al jaren toe. Van vrijstaande villa's en rijtjeshuizen tot appartementencomplexen met facilitaire plinten (zorgcentra, detailhandel etc.) en parkeerkelders. Comfort, duurzaamheid, lage energiekosten en levensloopbestendigheid zijn kernwaarden. Wij beheersen dat hele ontwikkel- en bouwtraject van initiatief tot en met realisatie en nazorg. Een onontkoombare verandering is de toekomst van prefab bouwen. Het is niet per definitie goedkoper, het voortraject duurt namelijk langer. In combinatie met BIM dalen je faalkosten nog verder. En op de bouwplaats vergt het

Project: "The Heroes" Zeeburgereiland Blok 10, Amsterdam
Aannemer: HSB Bouw B.V.

Projectomschrijving: 3 Woongebouwen voorzien van 151 luxe koop- en huurappartementen en een grote parkeergarage.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Peter Mak en Remco Ligthart
Leidinggevende monteur: Glenn Hoogland

Opdrachtgever: Synchroon en Altera Vastgoed N.V.

**Opleidingen bij HSB

Eric Koning (47) startte als twintigjarige bij HSB als werkvoorbereider. Stroomde door naar projectleiding. Ontdekte gaandeweg zijn passie voor het omgaan met mensen. Zo werd hij hoofd productie binnen een platte organisatie. Nauw betrokken bij loopbaanplanning en begeleiding van functie-afbouw. HSB biedt jaarlijks plaats aan gemiddeld 30 leerlingen/stagiaires. Daaronder HTS-ers die studeren in deeltijdopleiding. HSB heeft ook een eigen succesvolle 'metselschool'. *Eric:* "Investeren in kennis en een gezonde leeftijdsopbouw is essentieel. Mensen op de plaats laten werken waar ze zich happy voelen is ons uitgangspunt."

minder mankracht. Dat soort ontwikkelingen heeft gevolgen voor je eigen organisatie en die van onderaannemers zoals, bijvoorbeeld, installateurs."

Renovatie

Veel bestaande gebouwen veranderen van functie. Van werken naar wonen. Ombouw en renovatie zijn aan de orde van de dag. *Eric:* "Bij HSB doen we flinke ombouw- en renovatieprojecten. Ondermeer voor organisaties zoals Eigen Haard en Stadgenoot. De samenwerking met installateurs die ruime renovatie-ervaring hebben is essentieel."

3 x R

Eric: "Je kent de uitspraak van de 3 R'en wel, **Reinheid, Rust en Regelmaat?** Goed bruikbaar bij de opvoeding van kinderen. Perfect van toepassing op de organisatie van je bouw - ook als opleider** sturen we daar op. Bovendien zijn we een superplatte organisatie, niemand is hier 'ik', we zijn samen 'wij'! Die onderlinge verbinding heeft prioriteit. Dat betreft ook de externe partijen waar wij mee samenwerken. Het is een groot deel van mijn werk die rust samen te creëren en te bewaren. Een hard uitgangspunt is bijvoorbeeld dat we een project pas opstarten als aan alle voorwaarden is voldaan. Dus zekerheid hebben over capaciteit, materialen, vergunningen, etcetera. Daarom kijken we ver vooruit. We zitten in elk geval twee keer per jaar met externe partijen aan tafel. Dan komen de lange-termijn verwachtingen ter sprake. We kijken al naar een eventuele startdatum en vragen wie er beschikbaar is. Zo brengen regelmatige afstemming en goed organiseren rust in het totale proces. Dat werkt plezieriger voor iedereen. We werken van 07.00 tot 16.00 uur en niet op zaterdag. We zijn trots op ons ziekteverzuimpercentage van minder dan 2%!" Jullie laten je niet gek maken? "Helemaal mee eens!"

Meer over HSB Bouw:
www.hsb-bouw.nl
www.hsb-volendam.nl/interview-cobouw-met-directie-hsb/

Dagstart: Max Verstappen kent het geheim!

...en de waarde! Max Verstappen weet hoe hij kan winnen of een achterstand kan goedma-

ken. Hij kent het geheim van perfectie in de voorbereiding. Fysiek en mentaal. Zijn hele

team is er van doordrongen, net zoals de teams van andere coureurs. Ze trainen er op. Tenslotte wil iedereen winnen! **Maar er is meer!** Het is vechten om de juiste positie bij de start. **Goed starten** vergroot de kans op het beste eindresultaat. Altijd, elke dag. Een goede start maakt de wedstrijd - en de winnaar. Wat voor Max Verstappen en collega's geldt brengen wij in praktijk.

De dag start met Viertraps-overleg
07.00 uur - leidinggevend uitvoerenden met elkaar aan tafel:

1. De werkdoelen voor de dag bepalen. Daarbij kijken of de eerder gestelde doelen gehaald zijn. Zo ja, mooi. Zo nee, waardoor niet. Niemand kraakt de ander af.
2. De voorbereiding checken en/of op de doelen afstemmen.
3. Wat gaan we doen, hoe doen we het, met wie doen we het.
4. Aan de slag.

De waarde van goed starten is snel duidelijk. Het werk verloopt beter, er zit een lekker ritme in. Dat betekent meer plezier en minder kans op missers. Dat merk je zelf, dat merkt het hele team. Zó werkt het.

E-TECHNIEK ONDERHOUDPLUS

020 APARTMENT AMSTERDAM

Huurwoning voor het hoge segment met een complete E-installatie met diverse slimme oplossingen. Bediening via iPads.
Opdrachtgever: 020 Apartment

VILLA BLOEMENDAAL

Op één van de mooiste locaties van Noord-Holland renoveren we hier een prachtige woning.
Aannemer: Aannemersbedrijf Van der Worp Haarlem
Opdrachtgever: Van de Mark

VILLA HEEMSTEDE

Complete renovatie van een monumentaal pand. Een complete installatie ontzorgt de klant volledig.
Aannemer: De Nijs Castricum
Opdrachtgever: HeikoHulsker architecten

WILLEMSCHOUTENSTRAAT AMSTERDAM

Monumentaal schoolgebouw omgebouwd tot modern, energiezuinig kantoor.
Aannemer: Henselmans
Opdrachtgever: MRC-Holland

CLIPPERGEBOUW AMSTERDAM

17.600 m² kantoorruimte verdeeld over de begane grond en drie bovenliggende verdiepingen. Centraal in het gebouw is een bedrijfsrestaurant gesitueerd.

MEER WETEN?

U vindt complete projectomschrijvingen op www.blomelektrotechniek.nl

Ontzorgen zonder gedoe - de kracht van BlomPlus

Pas je organisatie tijdig aan, om te blijven doen waar je goed in bent. Het klinkt zo simpel en logisch - en dat is het ook, zegt Arnold Blom.

Zo ontstond in 2016 Blom E-techniek en OnderhoudPlus. De bekendheid van deze aparte onderneming groeit voorspoedig. Mond tot mond reclame werkt.

Marco Baltus: "Vertrouwen krijgen is een onbetaalbaar compliment..."

Gezonde ontwikkeling

Marco Baltus (41) en zijn team zetten BlomPlus stevig in de markt. Marco Baltus geeft sinds een jaar leiding aan deze zelfstandige tak van Blom Elektrotechniek. Marco: "Ja, de groei zit er op alle onderdelen lekker in. Enerzijds komt dat door relaties van Blom Elektrotechniek. Voor een groeiend aantal daarvan verzorgen wij het onderhoud of de uitbreiding en aanpassing van hun installaties. Anderzijds krijgen we veel opdrachten uit nieuwe kringen van bedrijven en particulieren. Opvallend is de groei in het hogere segment, in de luxe villabouw en bij renovatie van bijzondere panden voor wonen en werken. Ja, daar zitten monumentale projecten bij. Dat stelt bijzondere eisen waar we goed en graag aan voldoen."

Onderhoudscontracten ontzorgen

Wat voor onderhoud vergt een elektrische installatie eigenlijk? Het werkt of het werkt niet, toch?

"Vergis je niet. Veel onderhoud is preventief én verplicht. Noodverlichting in hotels, zorgcentra en parkeergarages móet je periodiek testen (NEN3140/1060). Net zoals brandmeldinstallaties en vluchtwegsignalering. Dat schrijven de veiligheids- en verzekeringseisen voor. Sommige hoteleigenaren willen uit voorzorg jaarlijks alle lampen vervangen hebben, dat doen we. In onderhoudscontracten leggen we alles vast, onder andere de storingservice, het is maatwerk. Contract is één, de manier waarop wij het uitvoeren is twee. We ontzorgen opdrachtgevers, dat biedt zekerheid."

Bijzondere woningen en vertrouwen

Vertel eens iets over die bijzondere woningen? Marco: "Globaal gezegd heb je twee soorten: de nieuwbouwprojecten voor wonen, zowel vrijstaand als topklasse appartementen (bijvoorbeeld in gebouw Pontsteiger/red.). Daarnaast de renovatie- en uitbreidingspro-

jecten: waaronder villa's met monumentale status. Kenmerkend zijn de wens naar luxe en de hoge kwaliteitseisen. Je spreekt hier over een heel aparte categorie opdrachtgevers waarbij de kennis over projectmatig werken sterk uiteen loopt. Voor de techniek geldt hetzelfde. De een weet er alles van, de ander is er totaal onbekend mee. De focus ligt zonder uitzondering op gemak door state of the art verlichting en domotica." Voor particulieren is beveiliging stevast een hot issue, net zoals het bewaken van hun privacy (met name ook bij aanleg en uitvoering installaties/red.). Marco: "Ik zie het elke keer weer als een compliment dat we volledig vertrouwen krijgen in ontwerp en uitvoering. Dit is typisch zo'n omgeving waarin opdrachtgevers ons aanbevelen bij hun relaties."

Opdrachtgever en ontwerp

De start van een project bepaalt het verdere verloop. Goed inventariseren wat het doel is, wat men wel wil of juist niet is essentieel. Jullie gaan bij voorkeur met opdrachtgevers zelf aan tafel?

Renovatie: glasheldere uitleg en overleg met de opdrachtgever.

Marco: "Met hele gezinnen soms. Ook hier draait het altijd om communicatie, overleg en goed met elkaar afstemmen. Continu

Kort profiel Blom E-techniek en OnderhoudPlus

Specialist in installaties voor Elektrotechniek en data(infrastructuur).

Partner voor

- maatwerk utiliteitsprojecten
- maatwerk luxe woningbouw
- woonhuisautomatisering (home control)
- onderhoud en beheer
- gebouw-aanpassingen
- installatie-uitbreiding
- groot onderhoud
- contractueel onderhoud
- ingebruikstelling en instructie
- storingsdienst

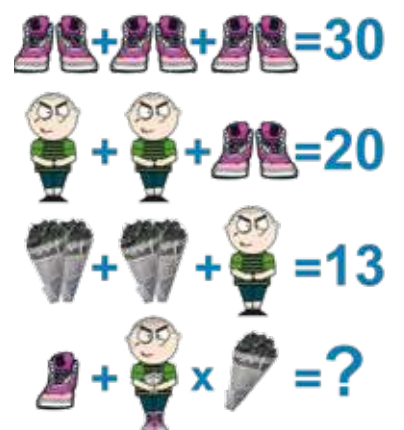
testen of je allemaal hetzelfde beeld en dezelfde verwachtingen voor ogen hebt. Dat doen we in elke fase van ontwerp tot en met oplevering. Daarmee voorkom je misverstanden en ergernis. Het is een aanpak die doorwerkt in het hele traject, zowel bij woningen als utiliteitsgebouwen."

VVE's ontdekken waarde

Zijn het vooral bedrijven die onderhoudscontracten afsluiten? Marco: "Sinds enige tijd groeit de belangstelling vanuit Verenigingen van Eigenaren (VVE's). Hangt

direct samen met de aard van installaties in appartementengebouwen en ander wooncomplexen. Home automation, domotica, overovert daar snel terrein. De trend van werken-en-wonen-onder-één-dak is in opmars. Zelfstandig energie opwekken met PV-installaties vergt continuïteitsgarantie. Leden van een VVE willen geen gedoe maar zekerheid, tegen een betaalbaar bedrag. Dat is onze direct toegevoegde waarde."

Meer info: www.blomplus.nl

Project: Zuidas blok 1b en 2b, Amsterdam

Aannemer: BAM Wonen

Projectomschrijving: Het project The George en The Gustav bestaat uit 3 woontorens. 47 Zeer luxe app., 29 koopapp., 19 + 96 studio's boven een commerciële plint en een parkeergarage.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Ruud Besseling en Mitchell Bak

Projectleider uitvoering: Matthew Deken

Leidinggevend monteurs: Mohamed el Ayadi, Binyam Haile

Opdrachtgever: Zuidschans BV

Europees hoofdkantoor ASICS “a sound mind in a sound body”

Samenwerking, sport, gezondheid en transparantie. Deze vier uitgangspunten bepalen de filosofie van sport- en lifestylemerk ASICS. Een filosofie die optimaal vorm krijgt in het nieuwe hoofdkantoor dat nu wordt gebouwd in Hoofddorp. Van hieruit ontwikkelt en ondersteunt ASICS haar groei-ambities in Europa, het Midden-Oosten en Afrika. Dit innovatieve gebouw heeft een oppervlakte van ruim 11.000 m². Blom Elektrotechniek realiseert de installatie van elektro, beveiliging en data-infrastructuur, inclusief de parkeergarage.

Matthew Deken (l) en Sandy Mongen: “Met ons team werken aan dit Europees hoofdkantoor van ASICS is gewoon top!”

Smart Building Concept

Met het nieuwe hoofdkantoor wil ASICS een veilige en gezonde werkomgeving bieden. Vanuit die wens ontwierp bGrid* een Smart

Building oplossing, gebaseerd op intelligente sensornetwerken. Het unieke ontwerp biedt volledige integratie met het gebouwenbeheersysteem en optimale

interactie met de individuele gebruikers van het gebouw. Ofwel... de mens staat centraler dan ooit. Zo zijn duurzaamheid en gezondheid leidend in het ontwerp. Het gebouw zal straks WELL Gold en LEED Gold gecertificeerd zijn.

Good vibe en InternetofThings

Alle gevels en de meeste binnenwanden zijn van glas. De werkvloeren zijn kolomvrij. In het midden van het gebouw bevindt zich een atrium met gestapelde glazen kubusvormige ruimtes. Daarin presenteert ASICS haar producten.

Sandy Mongen, leidinggevend monteur bij Blom: “Ik vind het heel bijzonder om te werken aan zo’n echt Smart Building. Het is een toekomstgericht gebouw met een goede vibe.”

Blom’s projectleider Steef Vader over ASICS

Het nieuwe hoofdkantoor van ASICS is in veel opzichten interessant en voor ons uitdagend. In eerste instantie hebben wij het als zogenaamd “casco-project” aangenomen. Dit betekent dat wij de elektrotechnische installatie hebben uitgewerkt op een vast stramien. Hierbij zijn de kantoorruimtes vrij indeelbaar, op basis van systeemwanden. Gaandeweg verwierven wij de opdracht voor het totale inbouwproject. Dit omvatte de complete installatie van het datanetwerk en de toegangscontrole. Inclusief de installatie in alle wanden en de inrichting. Verder alle installatieonderdelen voor ruimtes zoals de grootkeuken, fitness-afdeling, de winkel en showroom. Heel bijzonder vind ik zelf de vier verdiepingen hoge ‘showcase’ middenin het atrium. Deze glazen kubus is de eye catcher in het gebouw.”

Collega Matthew Deken: “Zoals je ziet ademt het gebouw transparantie. Door de glazen wandconstructie is gekozen voor verhoogde uitneembare computervloeren. Je moet toch ergens heen met de kabels voor elektra en data... Onder de computervloer zijn alle draadgoten aangebracht voor de bekabeling. In de vloer zijn alle contactmogelijkheden voor elektro en data aangebracht. De verwarming zit in de plafonds, dat heb ik nog niet eerder meegemaakt. Het klimaat en de verlichting op de werkplekken is praktisch individueel regelbaar via een app. Het begrip InternetofThings krijgt hier een heel bijzondere lading.”

Perfectie in voorbereiding

Matthew: “We monteren uitzonderlijk veel onderdelen die door ons in prefabricage zijn gemaakt. Dat heeft onder andere te maken met het slimme ontwerp dat is

Contactpunten voor elektro en data zijn in de vloer aangebracht.

uitgevoerd in 3D BIM. Die prefabricage is een betrekkelijk nieuw traject voor Blom. Een mooie combinatie van precisie en efficiency.”

Interessant:

www.asics.com

*bGrid, the building as your smartphone: www.bgridsolutions.com

Project: “Europees hoofdkantoor ASICS” Hoofddorp

Bouwkundig aannemer: Pleijsier Bouw

Aannemer installaties: W. Roodenburg Installatie Bedrijf BV

Projectomschrijving: 11.100m² hoofdkantoor voorzien van kantoortuinen t.b.v. 600 pers., showcase, showroom, restaurant, fitness en andere algemene faciliteiten.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Steef Vader

Projectleider uitvoering: Matthew Deken

Leidinggevend monteurs: Sandy Mongen en Arjen Markx

Opdrachtgever: CBRE Group

Kraak de code, wat staat hier?

**DBI TOB EOR IDC HST
ICS GHE HAE IPM**

Trend in Silicon Valley: Smartphone-vrije scholen in opmars

WAARSCHUWING

Je zou het niet verwachten, maar juist in Silicon Valley zijn de smartphone-vrije scholen in opmars. ICT-ontwikkelaars sturen toenemend hun eigen kinderen naar scholen met een absoluut en totaal schermverbod zoals de Waldorf School in San Francisco. Waarom? Ze zijn er van overtuigd dat de technologie waar ze rijk mee worden

de hersenen van hun kinderen kan beschadigen. *Schooldirecteur Craig Appel:* “De ouders van onze leerlingen hopen dat hun kinderen op onze school in zekere zin gevaccineerd worden tegen de schadelijke gevolgen van (beeldscherm)technologie.” De overkill aan snelle en indringende beelden, de social media en steeds indringender app's is risicovol

volgens de bedenkers van technologie en design. Pikant detail: het was Steve Jobs zelf die zijn dochtertje direct na de opening erheen stuurde. De school geeft onderdak aan kinderen van 3 maanden tot 18 jaar.

Meer info:

www.waldorfpenninsula.org
www.vernieuwendewijs.nl/

RENOVATIE

JOAN MUYSKENSWEG
AMSTERDAM

Transformatie van een voormalig kantorencomplex tot woningen.
Aannemer: Heddes Bouw & Ontwikkeling
Opdrachtgever: Delta Lloyd Vastgoed

BROKKING AAN DE ZAAI
WORMERVEER

Voormalige veevoederfabriek krijgt nieuwe functie voor woningbouw.
Aannemer: M.J. De Nijs en Zonen B.V.
Opdrachtgever: De Nijs Project VI BV

ZANDKASTEEL
AMSTERDAM

Transformatie van het oude ING kantoor naar 300 appartementen en veel commerciële en fasciltaire ruimtes.
Aannemer: Kondor Wessels Amsterdam
Opdrachtgever: VolkerWessels / Wonom

RIJNKADE
UTRECHT

Ombouw voormalig V&D gebouw tot winkelcentrum, 34.000m² BVO, 7 verdiepingen.
Aannemer: Heddes Bouw en Ontwikkeling
Opdrachtgever: IEF/Bouwfonds

CLIPPERGEBOUW
AMSTERDAM

17.600 m² kantooruimte verdeeld over begane grond en drie bovenliggende verdiepingen. Centraal in het gebouw is een bedrijfsrestaurant gesitueerd.

MEER WETEN?

U vindt complete projectomschrijvingen op www.blomelektrotechniek.nl

dr Ulco Schuurmans*

Gezondheidszorg van centraal naar decentraal. Een gezonde ontwikkeling?

Tilburg – GGD Hart voor Brabant is de thuisbasis van arts, ict-specialist en publicist Ulco Schuurmans (62). Hij ontwikkelde zich tot autoriteit op het gebied van E-Health* en schuwt stevige uitspraken niet.

Dr Ulco Schuurmans, arts, ICT-specialist en publicist: “E-Health geeft meer zelfredzaamheid en zelfstandigheid.”

Schuurmans: “Vanwaar dat vraagteken achter ‘gezonde ontwikkeling’?”

Decentralisatie en automatisering van de zorg is niet alleen onvermijdelijk. Het is voor veel mensen gewoon beter, dat maakt omdenken noodzakelijk. Natuurlijk wil praktisch iedereen zo lang mogelijk in de eigen woonomgeving oud worden. Liefst ook zo gezond mogelijk. Ondermeer de overheid zet daar sterk op in. Die ontwikkeling vraagt anders denken en handelen. Ook binnen nog vaak vrij traditioneel georganiseerde bedrijfstakken zoals ‘de zorg’ en ‘de bouw’.”

Gevolgen ingrijpend

De inzet op decentrale zorg heeft niet alleen voor zorgverleners en hun cliënten gevolgen. Ook de impact op andere disciplines, zoals architecten, investeerders, bouwers, installateurs en hun opdrachtgevers is groot. Zo daalt inmiddels het aantal grote zorgcentra in voorbereiding. Bestaande en verouderde zorgcomplexen daarentegen worden gesloopt of omgebouwd. Schuurmans: “In de zorg moet steeds meer met minder mensen. Nu al zijn er zo’n 75000 vacatures in de zorg. Naar verwachting stijgt

het percentage 90-plussers in de toekomst met bijna 200%. Het is van levensbelang zorgverleners zoveel mogelijk te ontlasten. En tegelijkertijd de kwaliteit van leven voor zorgbehoevenden zoveel mogelijk te borgen, liever nog te verhogen. Juist met kleine technologische aanpassingen zorg je ervoor dat mensen minder afhankelijk zijn van anderen. Daarom is het zo belangrijk dat alle betrokken partijen denken vanuit de mogelijkheden die ICT en domotica nú al bieden. Kennis en ervaring delen is essentieel. Wat dat betreft zie je, zeker ook in het preventieve vlak, nog te weinig samenwerking.”

Big data

Kennis en ervaring delen is noodzakelijk. Al snel worden vraagtekens gezet bij de mogelijkheid tot misbruik van data en mogelijke aantasting van de privacy. Schuurmans: “Dat is een cruciaal punt. Zowel bij zorgverleners als bij zorgconsumenten. E-Health zal een gigantische hoeveelheid data kunnen genereren. Dat is de basis voor parameters die de zorg optimaliseren doordat ze breed toegankelijk zijn.” Als je het vergelijkt met ontwikkelingen in de bouw, dus een soort BIM-systeem binnen de gezondheidszorg? Schuurmans:

“Ja, optimaal inzichtelijk, in de zorgprocessen in dit geval.”

Onpersoonlijke zorg?

Leidt automatisering, E-Health, niet automatisch tot onpersoonlijke en afstandelijke zorg? Wie komt er langs als ik even wil praten, wie houdt mijn hand vast? Schuurmans: “Nee, integendeel zou ik zeggen. Mits goed ingezet leidt zorg op afstand juist tot meer persoonlijk welbevinden. Je hebt als zorgcliënt meer regie, meer zelfredzaamheid en grotere zelfstandigheid. Contact als je dat wilt en invoeren van persoonlijke hulp als dat wenselijk is. Simpel gezegd zijn domotica en ict het gereedschap dat dit mogelijk maakt. Het gaat erom dat wij als zorgverleners en zorgcliënten de mogelijkheden benutten. E-Health is een geheel aan intelligente techniek, die moet je ook wel intelligent benutten.”

Besparing en waakzaamheid

Schuurmans: “Met E-Health kun je zo’n 70% van meest voorkomende zorgvragen eenvoudig voorkomen of afhandelen. Daarmee boek je grote winst in gezondheid, geld en, onbetaalbaar, levensvreugde. Het is noodzaak, wen er maar aan. Als samenleving is het ook vereist scherp te zijn op het ontstaan van ongewenste economische machtsblokken. Zorgverzekeraars en overheden zijn nog vaak remmend. Ook omdat ze werken binnen traditionele kaders van vergoedingen voor tijd en middelen bij behandelingen. Commerciële partijen zijn meer geneigd te investeren in nieuwe technologie en software-ontwikkeling. Dat zie je bij grote gevestigde industrieën en

(durf)kapitaalverstrekkers en bij tec-startups. Die laatste komen bij succes al snel in handen van grote marktpartijen. En let op, de macht in kennis en geld van ondernemingen als Google, Microsoft en Über-achtigen valt niet te onderschatten.”

Leren houden van

Zeker bij ouderen heerst vaak scepsis tegenover ontwikkelingen als E-Health. Ook onder zorgverleners kom je reserve tegen. Angst voor baanverlies is er een van. Hoe ga je met zo’n rem op innovatie om? Schuurmans: “Je moet mensen leren ergens van te gaan houden. Iets wat je een cliënt opdringt wordt niet graag gebruikt. Iets wat je een cliënt laat omarmen laat hij of zij niet snel los. Gemak en comfort zijn toverwoorden. Ga maar na, de trein verving de trekschuit. De auto verving de paardenkoets. De TV bracht de wereld zichtbaar in de huiskamer. De mobiele telefoon vergroot bereikbaarheid. Zodra ouderen zagen dat ze via een tablet met de (klein)kinderen konden communiceren was de angst verdwenen. Leren houden van E-Health past naadloos in dat rijtje. En wat baanverlies betreft... 75000 vacatures vragen invulling.”

E- en data-installateur als adviseur

Welke rol zie je voor de elektro- en data-installateur weggelegd? Schuurmans: “Hun ervaring in de zorg delen. Weten wat daar mogelijk is met domotica en ict én weten wat er mogelijk wordt. Achterhalen hoe de eindgebruiker denkt en werkt. Je positie innemen als adviseur. Opdrachtgevers informeren in het vroegste stadium. Zij, maar ook architecten, weten nog veel te weinig over de ontwikkelingen die er al zijn en die op ons af komen.”

* dr Ulco Schuurmans publiceert regelmatig in onder andere *ICT&health* en *Home emotion*. Bij Uitgeverij Van Duuren Media verscheen van zijn hand ondermeer “Slimme huizen, gebouwen en auto’s. www.vanduurenmedia.nl

Project: “Hof van Leijh”

Aannemer: HBB Groep

Projectomschrijving: Appartementengebouw met 130 huurappartementen + 42 woningen met parkeervoorzieningen. Gedeeltelijk gehuurd door zorgverlener SIG. Tevens is er een buurtwinkel in gehuisvest.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Gaby de Jong

Leidinggevend monteur: nader te bepalen

Opdrachtgever: Elan Wonen / Zorgbalans / SIG / Dock

WYSIWYG, maar... wát doet Leo Nolten eigenlijk?

Zijn antwoord “Zo min mogelijk....” zal degenen die hem kennen niet echt verbazen. Net zomin als het feit dat Leo het met ‘zo min mogelijk’ behoorlijk druk kan hebben.

Leo: “Dat zit zo. Ik ben als bedrijfsleider een soort regelneef en trouble shooter, stimulator, verbinder en luisterend oor. Binnen onze superplatte organisatie ben ik eindverantwoordelijk voor de hele organisatie op de werkvloer.” Een soort spilfunctie?

Spilfunctie

“Precies! Bedenk goed hè, wij zijn écht anders georganiseerd

dan collega-installateurs. Onze projectleiders zijn bijvoorbeeld eindverantwoordelijk voor ‘hun’ project. Onze leidinggevend monteurs dragen de verantwoordelijkheid voor de gang van zaken op de werkvloer. Ze bepalen hoeveel handen er nodig zijn en op welke momenten. Die personeelsplanning is belangrijk, daar ben ik direct bij betrokken. Ik regel het wanneer ergens ex-

tra mannen nodig zijn of neem maatregelen bij mogelijke overbezetting. Overbezetting is alleen maar in-efficiënt en kost geld. Mochten er problemen zijn of dreigen met bijvoorbeeld de opdrachtgever, dan lossen onze leidinggevend monteurs het in principe zelf op. Dat gaat prima, ze trainen intern ook in het omgaan met allerlei soorten mensen op diverse niveau’s. Kommen ze er desondanks niet uit, of willen ze advies of hulp, dan kom ik in beeld. Aan de andere kant heb ik direct contact met de projectleiders over de voortgang en zo. Op deze manier creëren we per project een heel effectief team. Iedereen verbindt en verplicht zich tot de ander. Alleen in het uiterste geval koppel ik terug naar de directie.” Je moet dus goed kunnen schakelen?

Ja=Ja - Nee=Nee

“Goed schakelen lijkt me onmisbare eigenschap, ze zeggen dat ik het aardig onder de knie heb. Omgaan met mensen vind ik leuk, door onze groei rolde ik heel natuurlijk in deze functie.”

Project: Amstelkwartier Blok 3A en 4G, Amsterdam

Aannemer: Kondor Wessels Amsterdam

Projectomschrijving: 3 Woongebouwen met 88 + 42 + 48 appartementen voorzien van 3 parkeergarages.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Remco Ligthart en Justin Haller

Leidinggevend monteurs: Dominique Brouwer en Nick den Adel

Opdrachtgever: CBRE Global Investors / Rochdale (blok 3A)

Wat vind je het belangrijkste in de omgang met mensen? “Open communicatie, dat verbindt het beste. Nooit mogen ze er aan twijfelen dat mijn ‘ja’ ook echt ‘ja’ is terwijl mijn ‘nee’ ook echt ‘nee’ betekent. En als je geen onzin of onwaarheid zegt hoeft je ook nooit bang te zijn dat je later betrappt wordt. Eigenlijk is

het kinderlijk eenvoudig. Voor sommigen die mij voor het eerst meemaken is dat wel ‘s even wennen, maar het werkt!” Op jou is **What You See Is What You Get** van toepassing? “Ga daar maar van uit.”

“Enter” - een bijzonder renovatie- en ombouwproject in woningbouw.

Enter Amsterdam. Enter the Community. Enter Life.

AMSTERDAM - AMSTELKWARTIER. Met twee fraaie woontorens (project “ENTER”) realiseert Heddes Bouw en ontwikkeling samen met haar bouwpartners 191 appartementen. “Enter” is een bijzonder renovatieproject. Vier kantoorpanden werden gerenoveerd tot twee aaneengeschaalde woontorens. Tevens werden twee bouwlagen toegevoegd. ENTER heeft een ideale en internationale locatie, vlak naast het Mercure Hotel. Met rivier de Amstel aan oostkant en de binnenstad onder handbereik. Fase 1, 95 appartementen, is net voor de bouwvak opgeleverd. Fase 2 met 96 appartementen zal voor de Kerstdagen van 2018 de eerste bewoners welkom heten.

John Joosten (links), leidinggevend monteur en Michel Kos, projectleider “Team Blom International leverde een topprestatie!”

Team Blom International

Onder leiding van leidinggevend monteur John Joosten is een team van Blom verantwoordelijk voor de installatie –en werking- van het data, beveiliging en elektraontwerp. Michel Kos is Blom’s projectleider op dit renovatieproject.

Tijdens een rondgang door het project vlak voor de oplevering krijg je de indruk in een vreemd land te lopen. John Joosten: “Ik voel me wel eens toerist in eigen land. In ons team werken Polen, Roemenen, een Wit-Rus, een Koeweiti, een Engelsman en Nederlanders. Een

internationaal gezelschap waarmee we de dag beginnen in het Engels. Een start waarbij iedereen duidelijk krijgt wat er die dag gedaan moet worden, met welke andere disciplines je te maken hebt, dat soort zaken. In tegenstelling tot wat wel gedacht wordt, zorgt zo’n internationaal samengesteld team voor een perfect werkritme”. Hoe verklaar je dat?

Taal die verbindt

Joosten: “In bijna alle disciplines werken hier veel buitenlandse vakmensen. Ze werken niet alleen heel gedisciplineerd maar ook hard. En ze helpen elkaar problemen te voorkomen en als die er wel zijn lossen ze dat in hun eigen taal op. Communicatie van Pool tot Pool zagezegd. Het kan zo simpel zijn. Zo helpen onze monteurs wel eens even een plafondplaat vasthouden en krijgen wij weer voorrang als dat ons beter uitkomt. De onderlinge binding is gewoon heel groot en dat heeft duidelijk voordelen.”

Kijk, dit is de achtergrond van het “ENTER” renovatie- en ombouw project: Joan Muyskenweg, Amsterdam

Aannemer: Heddes Bouw & Ontwikkeling

Projectomschrijving: Transformatie van een voormalig kantoren-complex tot woningen. Vier bestaande ‘blokken’ worden samengevoegd tot twee woonblokken en ieder opgetopt met 3 lagen, waardoor er in totaal 191 woningen worden gerealiseerd.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Michel Kos

Leidinggevend monteur: John Joosten

Opdrachtgever: Delta Lloyd

2D en plezier

Michel Kos: “Volgens mij scheelt het ook dat we dit renovatieproject in 2D uitvoeren. Het werken met fysieke tekeningen communiceert prima.” Over verbinding gesproken: behalve de tijdsdruk (de start van het project was later dan gepland/red.) kwam in relatief laat stadium nog een bouwkundige verrassing naar voren. Michel: “Je bedoelt dat de twee woontorens die aanvankelijk losstaand gepland waren later toch met elkaar verbonden moesten worden? Inderdaad viel dat besluit

vrij laat. Er kwam als het ware een tussenstuk, een koppelstuk, bij. Je snapt dat zo’n verbinding invloed heeft op je installatie-ontwerp en de uitvoering. Het zijn de onverwachte situaties die we bij renovaties vaker tegenkomen. Renovatieprojecten vergen altijd veel flexibiliteit, daar hebben we bij Blom veel ervaring in opgebouwd. Aanpassen, rekenen, tekenen....” Al met al tekenen jullie voor zo’n renovatieproject en zo’n internationaal team? Michel en John: “Met plezier.”

WONEN

DE BANNE-BINNEN
AMSTERDAM

149 koop- en 76 huurwoningen en 26 eengezinswoningen voorzien van woonhuisautomatisering. En een parkeergarage.

Aannemer: BAM Wonen bv
Opdrachtgever: Banne-Binnen C.V.

MELCO
HEILOO

Realisatie 82 grondgebonden woningen (twee-onder-een-kapwon., villa's, hoek- en tussenwoningen) op voormalig Campina terrein.

Aannemer: De Geus Bouw/HBB Groep
Opdrachtgever: HBB Groep en De Geus Bouw

IJBURG BLOK 43
AMSTERDAM

271 app. verdeeld over 5-8 bouwlagen in vier aaneengeschaalde gebouwen, voorzien van parkeergarage en fietsenstalling.

Aannemer: BAM Wonen bv
Opdrachtgever: BAM, Ontwikkelaar Borghese

VARNE BUITEN
HEILOO

30 luxe app., verdeeld over twee gebouwen, voorzien van alle denkbare comfort. Met eigen plaats in parkeerkelder.

Aannemer: Lokhorst
Opdrachtgever: BPD

SPAARNE LICHT
HEEMSTEDE

62 Woningen in twee hoogwaardige app.gebouwen in een waterrijk park op een oud ziekenhuisterrein.

Aannemer: Slokker Bouwgroep BV
Opdrachtgever: VOF aan het Spaarne (Slokker Vastgoed en Synchron)

MEER WETEN?

U vindt complete projectomschrijvingen op www.blomelektrotechniek.nl

Hoeveel energie heb je nog als je thuis bent? Of hoeveel energie heb je over op de zaak?

Typisch vragen die direct zijn verbonden met groene energie. Gevolg van decentrale energie-opwekking via PV-installaties. Hoe breng je opbrengst en gebruik zoveel mogelijk in balans? De vraag naar verantwoorde economische energie-opslag is booming. Het 95-jarige Schuurman uit Alkmaar voorzag die ontwikkeling en richtte toekomstgericht in 2016 dochteronderneming Indutecc Industrial Solutions op. Is uitermate succesvol met oplossingen voor economische en milieusparende opslag van decentraal geproduceerde groene stroom. Mede dankzij de samenwerking met innovatieve bedrijven.

Jeroen Panis: "Energie steken in kennis delen, dát verbindt..."

Jeroen Panis (52) werkt al zo'n 25 jaar bij Schuurman. "Steeds in andere functies, dankzij het feit dat we een belangrijke speler zijn en solide groeien", licht hij als de huidige salesmanager van Indutecc BV toe.

Bloedmooie zomer

Jeroen: "Opwekking van energie via zonnestroom is booming business. Huishoudens en bedrijven voorzien toenemend via PV-installaties deels of geheel in hun energiebehoefte. Zonnepanelen presteren steeds beter terwijl de prijs ervan daalt. In de afgelopen bloedmooie zomer is er ontzettend veel zonnestroom geproduceerd. Er is dus ook erg veel energie teruggeleverd aan het net. Onder de huidige salderingsregeling, (vervalt in 2020 /red.) leverde je dat tenminste nog iets op. Belangrijker is je onafhankelijkheid van die piekmomenten in vraag en aanbod." En dat je kunt rekenen op continuïteit?

Piekmomenten en continuïteit

Jeroen: "Absoluut. Continuïteit in stroomvoorziening is een speerpunt in de hele energietransitie. Nu al produceren veel huishoudens en zelfs bedrijven soms meer stroom dan zij direct nodig hebben. Hoe meer balans er is tussen piekmomenten en gebruiksmomenten, hoe voordeliger het is. Milieutechnisch en kostentechnisch gezien zijn er dan minder fossiele-brandstof-gestookte energiecentrales nodig. Ook wat betreft inrichting van onze energie-infrastructuur stelt energietransitie gebruikers en producenten voor uitdagingen. Neem bijvoorbeeld energietransport en energie-opslagfaciliteiten zoals batterijen."

veiligheid betreft zijn er risico's aan verbonden. Ze bevatten ook zware metalen zoals het giftige kobalt. De recycling kost veel energie en is duur, dus gebeurt te weinig. Dat remt milieuverantwoord energiebeleid? Jeroen: "Deels wel ja, Lithium-ion kent veel nadelen. Op kleine schaal zijn de ontploffingen in mobiele telefoons er een voorbeeld van. Naast bedrijfszekerheid is juist duurzaamheid super belangrijk. In feite is dat de basisgedachte achter de ontwikkeling van een batterijsysteem gebaseerd op nikkelmetaalhydride. NILAR in Zweden investeerde er tien jaar R&D in. NILAR wordt wereldwijd gezien als dé ontwikkelaar en fabrikant van een zo groen mogelijk veilig energieopslagsysteem. Zonder zware metalen en giftig elektrolyt! Bij een grote bankinstelling (ABNAMRO) speelde dit recent een rol bij hun keuze voor dit systeem."

Systeem, eenvoud, veiligheid, vermogen

Panis spreekt consequent van een NILAR-energieopslagsysteem. Jeroen: "Ja, het systeem bestaat uit modules die in een rack of cabinet geplaatst worden. De modules kunnen eenvoudig gewisseld worden. Aan het einde van hun levensduur vindt volledige en milieuverantwoorde recycling plaats. De capaciteiten lopen uiteen vanaf 11kWh tot MegaWatt systemen.

Stroomzekerheid

Jeroen: "Stroomuitval is altijd ingrijpend, dat weet iedereen. Je moet het dus zien te voorkomen en dat kan steeds beter én duurzamer met batterijen. Per woonhuis, per wijk en natuurlijk bij bedrijven en instellingen." Oké, stroomzekerheid dus. Maar zijn batterijen niet verschrikkelijk vervuילend en kostbaar? Voorzie je in de toekomst hoge belastingheffing op batterijen? Hoe zit het met de technische en economische levensduur? En de recycling?

Innovatieve zekerheid NILAR

De stand van zaken: wereldwijd worden overwegend Lithium-ion batterijen ingezet als opslagmedium. Wat (brand)

Het opslagsysteem is voorts inpasbaar in elk bestaand netwerk, bij DC netwerken zelfs zonder AC/DC verliezen. Een faciliteit als centrale monitoring, voor de balansbewaking bij pieken in productie en vraag, is een extra voordeel. NILAR systemen kunnen trouwens niet exploderen of branden. Ze voldoen aan alle (brand)veiligheidseisen die in pandige plaatsing mogelijk maken."

Kenniskloof algemeen en breed

Wat weten de diverse bouwdisciplines over energie-opslag? Jeroen (kort): "Bitter weinig! En dat kun je ze nauwelijks kwalijk nemen. Het is de snelheid van de ontwikkelingen die de kenniskloof vergroot. Dat geldt op alle vlakken, van architect en aannemer tot ontwerpers en installateurs. Je hoort nogal eens '...ik dacht alles te weten, loop je weer achter...' Die kenniskloof bij anderen overbruggen wij vanuit Indutecc succesvol door steeds up to date te zijn. We delen onze kennis met advies, begeleiding en uitvoering. We verbinden doelstellingen aan resultaten. Daar kunnen onze relaties op vertrouwen."

Verbinding als oplossing

Jeroen Panis werkt 25 jaar bij Schuurman. De gemiddelde tijd dat een werknemer bij het steeds groeiende Schuurman werkt bedraagt nu 16 jaar. Jeroen: "Het heeft te maken met onze instelling. We steken veel energie in de verbinding met mensen en hun individuele capaciteiten. Dat principe werkt óók goed naar leveranciers en afnemers." Dat geeft jou zelf ook energie op de zaak en thuis? Met een grote glimlach: "Yes!"

Over verbinding gesproken: De relatie tussen Schuurman en Blom Elektrotechniek bestaat al sinds de start van Blom, dus al bijna 50 jaar!

Meer info: www.indutecc.nl
www.schuurman.nl

Project: "De Sniep" Diemen

Aannemer: Heddes Bouw en Ontwikkeling

Projectomschrijving: 10 Woongebouwen, met 202 appartementen die zijn aangesloten op zonnepanelen. Voorts commerciële ruimten, een parkeergarage en bergingen. 500m² Horecagelegenheden, pleziervaarthaarven.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Gaby de Jong, Remco Ligthart

Leidinggevend monteur: John Joosten

Opdrachtgever: ABC Concept

Hoe zuiverder de data, hoe beter de samenwerking

LEGO laat precies zien wat bouwen in wezen is. Wie slim bouwt sorteert de steentjes en andere elementen vóór hij of zij begint te stapelen. Is bouwen eigenlijk niet kinderlijk eenvoudig?

Revolutionair

“Bouwen kan in elk geval beter en efficiënter dan nu”, zegt *Joeri Koehof*. Zo op het eerste gezicht een revolutionaire uitspraak van deze BIM manager bij De Nijs. De bouwer die bekend is door spraakmakende en hoogwaardige projecten. Over de gevolgen van de crisis is Koehof eveneens duidelijk. “Wat de bouw betreft zien we dat er veel kennis is wegevloeid. Op sommige terreinen is dat nu wel eens lastig. Voor de bouw als geheel biedt het perspectieven, het is nu een andere tijd. Ik durf de stelling aan dat de bouw binnen 5 jaar drastisch verandert van traditioneel bouwen naar sterk data-gestuurd samenwerken. Dat vergt andere competenties.” Beseft iedereen dat voldoende denk je?

Huidige markt remmende factor

“Wie eerlijk tegenover zichzelf is beseft echt wel dat een omwenteling nodig is. Voor de hele bouwwereld geldt dat onder de huidige marktomstandigheden zelfreflectie zeldzaam is. Bewust en onbewust valt onze branche

terug op ogenschijnlijk comfortabele patronen. Dat remt het vooruitgangdenken en vergroot onderling onbegrip. Terwijl juist het elkaar begrijpen zo belangrijk is, het is de basis onder kwaliteit en efficiency.” Wat zie jij als oplossing?

Keukenstoel, NIVEA en teamspirit en ritme

“NIVEA is een belangrijk hulpmiddel, ofwel **Niet Invullen Voor Een Ander**.

Als ik ‘keukenstoel’ zeg, heb jij al een idee over die stoel. Mijn idee kan heel anders zijn. Dat simpele voorbeeld is toepasbaar op ontelbaar veel situaties in ontwerp en uitvoering. Misverstanden en interpretatieverschillen voorkomen je door open met elkaar te praten én door virtuele modellen. Dan komt er ritme in de bouw en heeft iedereen er lol in. Mooi voorbeeld vind ik hoe wij gebouw De Steltloper hebben aangepakt. Bij dit project heeft het team samen met onze onderaannemers een 10 dagencyclus voor de uitvoering gemaakt. Iedereen was dus meebepalend en dus ook verantwoordelijk voor het halen

van de planning, elkaar helpen. Individuele belangen werden totaal ondergeschikt aan het gezamenlijke doel: Gebouw De Steltloper.” Hoe zit dat met die virtuele modellen?

Virtuele modellen, haat & liefde

“Een virtueel gebouwenmodel haalt de individuele perceptie eruit. Dan kom je al snel op BIM, een woord waar ik een haat-liefde verhouding mee heb.

De liefde is dat het systeem goed is en steeds beter wordt. De mogelijkheden groeien per dag. Nog steeds verdubbelt de capaciteit van computer(chips) per jaar, dat vergroot je mogelijkheden extreem. Je ziet ook dat de rol van traditionele vakken verandert. Bijvoorbeeld dat een architect ontwerpt en het model gereed maakt voor de engineer. Waarbij de architect dat werk weer in samspraak controleert, zo bereik je met respect voor elkaars werk hoge kwaliteit. Ik heb zelf die ervaring met architect Rem Koolhaas (OMA), geweldig!

De haat bij het woord komt door reacties uit de markt, zoals ‘duur’, ‘ingewikkeld’ en ‘onnodig’. Het is meestal gebaseerd op angst voor de toekomst en onwetendheid. Tegen iedereen in de bouw zou ik willen zeggen: sta open voor de veranderingen. De markt en de overheid gaan je dwingen. Inzicht in de constructie is één. De verplichting tot zaken als kwaliteitsborging en herleidbaarheid van informatie en materialen komt er aan.” Wat doet De Nijs op dit gebied?

Joeri Koehof (39) – na MTS en HTS, ervaring als constructeur en engineer, ondermeer bij architecten. ICT-er, nu manager BIM bij Bouwbedrijf M.J. De Nijs en Zonen B.V.: “Het belang van NIVEA is groot.”

Delen en hulp bieden

“Onze afdeling deelt onze kennis en helpt anderen. We investeren tijd, dus geld, in mensen en middelen, niet alleen voor onszelf. We houden de kaarten niet tegen de borst. Dat vind ik heel bijzonder binnen De Nijs, die hulp aan andere partijen. Tijd maken voor periodiek overleg met modelleurs zoals Marco Dekker en Remco Ligthart van Blom is onmisbaar. Kennis delen, ontwikkelingen signaleren, dat loont voor alle partijen.

We zijn nu in overleg met leveranciers van keukens en badkamers om hun data geschikt te krijgen voor onze systemen. Dat scheelt veel teken- en rekenwerk. Zo zie je software van derden invloed krijgen op jouw werkgebied.” Dus hoe zuiverder de data, hoe beter de samenwerking? “En hoe meer plezier, je bent niemand zonder de ander, zo eenvoudig is het.”

Voor meer info: www.denijs.nl

De Steltloper, ondermeer resultaat van de ‘10-dagen cyclus’.

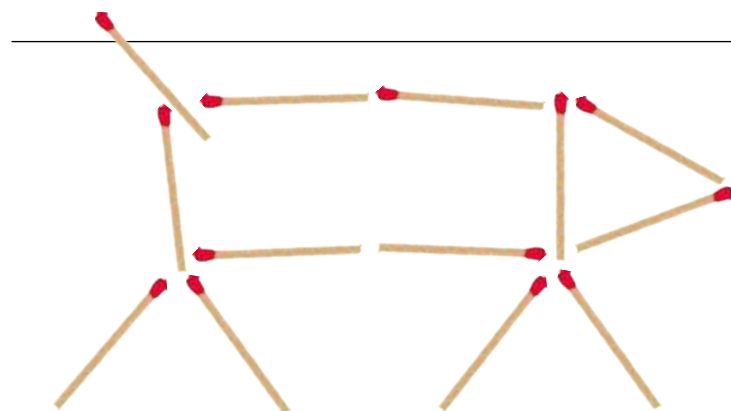
TOKYO, oktober 2018

Pontsteiger winnaar Internationale open BIM AWARD

BuildingSmart is de internationale non profit organisatie die open BIM-standaarden ontwikkelt en promoot. Voor bouwcombinatie DuraVermeer/De Nijs leed het geen twijfel dat Pontsteiger met behulp van BIM gerealiseerd moest worden. Voor de partners die Pontsteiger realiseerden lag hier een duidelijke eis. Het BIM-model is veel meer infor-

matiedrager dan welke bouwtekening ook. Het maakt inzicht direct bereikbaar voor alle betrokkenen. Als installateur was Blom Elektrotechniek een van de eersten met ervaring in werken met BIM. *Remco Ligthart, BIM modelleur*: “Het is prachtig om praktisch vanaf het begin bij de groei van BIM betrokken te zijn. Het ontwikkelt zich snel.” *Project-*

leider Marco Dekker: “De Internationale BIM AWARD is een mooie bevestiging van de prestatie die je als Pontsteiger-team levert.” *Projectleider Peter Mak*: “Dat de BIM standaarden volledig open zijn is in belang van zowel ontwerpers, bouwers, opdrachtgevers als exploitanten van een gebouw.” De BIM AWARD werd uitgereikt in Tokyo.

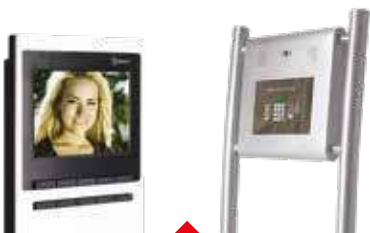
De hond kijkt

Deze hond kan, met zijn staart omhoog, de andere kant opkijken als je 2 lucifers verplaatst. Hoe?

(check je oplossing op pagina 16)

Project: “Pontsteiger” + parkeergarage “Kistdam” - Amsterdam
Aannemer: Bouwcombinatie Pontsteiger (Dura Vermeer/De Nijs)
Projectomschrijving: 366 appartementen, waarvan 66 exclusieve koopwoningen op de 18e tot en met de 25e verdieping. Een 2-laags parkeergarage, publieke voorzieningen op de begane grond, horeca, terrassen aan het water en een kleine jachthaven die alleen toegankelijk is voor bewoners.
Projectleiding/3D BIM modelleur: Peter Mak/Steef Vader/Remco Ligthart
Projectleider uitvoering: Edwin Swan
Opdrachtgevers: Amsterdam Arche v.o.f., Bouwinvest, Dura Vermeer/De Nijs, gemeente Amsterdam (Kistdam)
Architecten: Architectenbureau Arons & Gelauff Amsterdam

**INSTALLATIES
& SYSTEMEN****GROOTVERBRUIK****NOODSTROOM****VERLICHTING****PV-PANELEN****DATA-, TELECOM, GLASVEZEL****COMMUNICATIE****DOMOTICA****ZORG****BEVEILIGING**

Henk Kattestaart, dga DFSG, Dutch Fire Safety Group:

Brandbeveiliging is vrij eenvoudig, als je het doorhebt

Safety is ours. Op basis van die belofte speelt DSFG een belangrijke rol in brandbeveiliging. Met vier gespecialiseerde ondernemingen en ca. 45 medewerkers onder één dak. DFSG bestrijkt het totale traject van PVE tot en met onderhoudscontracten. Ieder advies, elke begroting en elk contract heeft transparantie als kenmerk. Sommige partijen in de bouwwereld moeten daar wel eens aan wennen.

Niet ingewikkelder maken dan het is

Henk Kattestaart (37) is onderaan de ladder begonnen. "Je moet het niet ingewikkelder maken dan het is. Na de LTS werd ik elektromonteur en ging in de avonduren naar de MTS. Gelukkig had ik een werkomgeving waarin doorleren mogelijk was, een geweldige faciliteit om veel kennis op te doen. Al doende zag ik kansen voor specialisatie in brandbeveiliging. En zodra de mogelijkheid zich voordeed nam ik met een collega (Gerben Klem) het bedrijf van onze werkgever Argina Nederland bv, tegenwoordig Ignis Systems bv over. Uitgangspunt één was en is dat we volledig merkonafhankelijk adviseren. Uitgangspunt twee is, dat we niet salesgedreven maar oplossingsgedreven zijn. Te vaak zagen en zien we dat salesafdelingen iets beloven en verkopen. Vervolgens mag de projectafdeling of de installateur het dan oplossen. Dat geeft altijd gedoe over meer en minderwerk. Zo werkt het niet, vinden wij." Hoe dan wel?

Zo werkt het

"Ik denk dat onze opdrachtgevers voor ons kiezen omdat we transparant en op het vakgebied superspecialist zijn. Bovendien functioneel een beetje eigenwijs, eigenlijk dezelfde eigenschappen die je bij Blom tegenkomt. Onze opdrachtgevers zijn aannemers, investeerders en installateurs die de waarde van een specialist inzien. Het PVE (Programma van Eisen) met alle voorwaarden waaraan de brandmeld- en ontruimingsinstallatie moet voldoen is ons uitgangspunt. Op basis daarvan leveren we adviesinput en doen we voorstellen. In het offertestadium leggen we drie merken naast elkaar, met hun plussen en minnen plus onze verrekenprijzen. Alles is uitgezocht... kies maar." Zeuren inkopende partijen over je prijzen? "Soms wel, daar zijn we snel klaar mee. Alles wat we te bieden hebben plus wat het kost staat glashelder in de voorstellen. We hebben gerekend en dat is het. Die aanpak is vrij onderscheidend en werkt perfect. Ja, er haakt wel eens iemand af, jammer dan. Maar tenslotte hoeft je ook niet iedereen als klant."

Opdrachtgevers... soort zoekt soort

Dat deze werkwijze succesvol is blijkt uit de opdrachtgevers. Zo is bijvoorbeeld de beroemde Markthal in Rotterdam een brandbeveiligingsproject van Kattestaart en zijn mensen. Net zoals in Amsterdam het RAI Nhow-hotel in aanbouw en het recent gerealiseerde het Raad-

Henk Kattestaart: "Blom is uniek plat en transparant georganiseerd. Dat maakt ook onze positie als externe specialist direct duidelijk. Hun projectleiders krijgen uitzonderlijk veel verantwoordelijkheid, ze hakken knopen door. Voor opdrachtgevers en ons werkt het geweldig. In die ervaring staan wij niet alleen."

huishotel. De richt zich op *adviseren *testen *ingebriukstellen en onderhoud. (Op dit moment al ca. 2500 langlopende onderhoudscontracten/red.) Kattestaart: "We bestaan ruim 10 jaar en zien dat focus belangrijk is. Daardoor groeien we met onze opdrachtgevers en de markt mee. Daarbij willen we ook een goede werkgever zijn, mensen moeten graag bij je willen werken. Ik weet zelf hoe belangrijk ontplooiing is, we faciliteren en investeren continu in opleiding. Iedereen moet geschoold en liefst gediplomeerd zijn in zijn of haar specialisme. Dan kun je kwaliteit en continuïteit leveren – en garanderen!"

De regels van het spel en UPD

Zoals overal helpt duidelijkheid over afspraken ook in de bouw 'gedoe' te voorkomen. "Brandbeveiliging is in wezen vrij eenvoudig, vooral als je doorhebt hoe het proces van realisatie werkt. Daarom is een UPD, het uitgangspuntendocument, zo belangrijk. Gewoon toetsen of iedereen hetzelfde voor ogen heeft en hoe de verantwoordelijkheden liggen. Wat staat er, wat willen we, wat zijn de consequenties in geld... dat soort dingen."

Brandbeveiliging, wetgeving, claimcultuur

"De basis voor brandbeveiliging is de wetgeving. Nou loopt de technologie daar altijd op vooruit. Achterblijvende wetgeving werkt kostenverhogend, doodzonde. In feite legt een achterblijvende overheid meer verantwoordelijkheid bij eigenaren en verzekeraars. Die twee partijen zijn daar nog te weinig aan gewend. Het speelt onder andere in de zorg en het onderwijs." Ontstaat daardoor het risico van een claimcultuur? "Zou kunnen, hopelijk niet zoals in de USA, daar loopt het volledig uit de hand." Keep it simple, stupid? Kattestaart: "We doen ons best."

DFSG BV omvat Ignis Systems / MMH Brandbeveiliging / Beheerder Brandmeld / Brandmeldinstallaties Nederland

Meer over DFSG: www.dfsg.nl

Henk Kattestaart belde nog even met de boodschap:

"Bij DFSG zeggen we altijd 'Safety is ours'. Maar brandveiligheid is natuurlijk een zorg van ons allemaal!"

Otto Brode:

Je bent nooit uitgeleerd

Werknemers in onze branche zijn over het algemeen leergierig. En dat is maar goed ook. Er verandert veel en razendsnel. Wie in kennis achterblijft mist al snel de boot. Daarom volgen onze medewerkers continu diverse opleidingen. Van oudsher ligt de nadruk op 'de techniek'. Door groeiende complexiteit en omvang van de projecten zijn contactuele vaardigheden minstens zo belangrijk. Het werken in teams doet daar een extra beroep op. Voor Blom Elektrotechniek ontwikkelt IMK Opleidingen interne maatwerktrajecten.

Training leidinggeven

Recent startte de training 'Zelfstandig projecten uitvoeren en monteurs aansturen' waar 10 leidinggevend monteurs aan

deelnemen. Effectieve communicatie, zoals het verbeteren van overdrachten, is een kernpunt.

Deelnemer Hil Pronk: "Leuk om te merken hoe het werkt als je jezelf meer verplaatst in de ander." Op het terrein van technologie (ict en visualisatie/3D BIM) vindt voortdurend scholing plaats. Als erkend leerbedrijf is Blom Elektrotechniek ook extern actief betrokken.

Menig student van Installatiewerk NH begon bij Blom in de praktijk en groeide zo door in kennis en kunde.

Adviesfunctie

Otto Brode, vestigingsdirecteur Blom Beverwijk, is voorzitter van de Raad van Advies Installatiewerk NH. Hij benadrukt: "Het is van evident belang dat opleidin-

Otto Brode

gen aansluiten op behoeften van het bedrijfsleven. Tevens is een omslag nodig zodat de jeugd enthousiast wordt voor techniek. We hebben het niet meer over laag opgeleiden, maar goed technisch opgeleide mensen. Vanuit de Raad van Advies levert het bedrijfsleven een bijdrage om de instroom te bevorderen. Tevens dat de leerweg de juiste aansluiting vindt bij marktontwikkelingen. Het gaat er

om de toekomst veilig te stellen wat betreft instroom en inhoudelijke kennis." Brode is tevens lid van de Raad van Advies bij het NOVA college in Beverwijk.

Ontwikkeling

Blom draagt met financiën en kennis bij aan het initiatief GreenBizIJmond. Dit initiatief wordt gesteund door 24 bedrijven. Het richt zich op het ontwikkelen van opleidingen en stageplaatsen in het kader van energietransitie. Speerpunt is het kweken van belangstelling bij de jeugd voor 'groene' energie- en datatechniek. Brode: "Samen met het NOVA college tuigen we een toekomstgerichte leerweg op. Deze moet leerlingen afleveren die goed aansluiten bij specifieke eisen van bedrijfsleven. Ook overheidsmaatregelen, al dan niet in Europees verband, zoals de inzet op CO₂-reductie zijn sterk sturende factoren."

Prof. Dr. Wim Sinke:

Door je oogharen kijken

Stel je voor. Kijk eens door je oogharen naar een stad. Zoom in, het is bijna 2019. Je ziet verkeer, woonhuizen, kantoren, fabrieken. Op je netvlies blijft een scherp gefragmenteerd beeld van een energievretende weinig duurzame omgeving achter. Wat kun je ermee als je kijkt naar de toekomst?

Prof. dr. Wim Sinke, o.a. hoogleraar (UVA) en hoofdonderzoeker bij ECN part of TNO: "De toekomst is aan een gebouwde omgeving als integraal geheel dat geen energie meer gebruikt..."

Toekomst, droom of nieuwe werkelijkheid

De gebouwde omgeving neemt toe. Skylines veranderen constant. Wim Sinke: "Als ik over een paar decennia door mijn oogharen naar de gebouwde omgeving kijk zie ik een integraal geheel. Ik zie en hoop op een geheel dat netto geen energie meer gebruikt. Voor mij is dat geen utopie, maar een mogelijke en noodzakelijke werkelijkheid."

Scheidingen opheffen

Traditioneel denken maakt onderscheid tussen gebouwgebonden en gebruiksgebonden investeringen, kosten en opbrengsten. Sinke: "Voor veel partijen zal het even wennen zijn, die scheiding gaat in de toekomst écht verdwijnen. Nu nog schrijft men de investering in een installatie voor opwekken van duurzame energie sneller af dan het gebouw. De installatie wordt dan gezien als een

toevoeging, een commodity. Terwijl het een integraal onderdeel moet vormen van je vastgoed. Technische levensduur hoeft dan geen belemmering meer te zijn. Een andere scheiding is die tussen het gebouw en de omgeving. Ook die elektrische auto is een onderdeel van de bebouwde omgeving. Hij consumeert, laadt op en een energie-overschot kan hij opslaan."

Kenniskloof en misverstand

Partijen die bij bouw en ontwikkeling zijn betrokken weten te weinig van zonne-energie. Bij het woord 'PV-paneel' zijn de gedachten vooral economisch en niet esthetisch gericht. Sinke: "In z'n algemeenheid gesproken is kennis van de vele PV-mogelijkheden onder architecten en ontwerpers nog gering. Dat ligt ook aan de zonne-energiesector zelf. Die is nog niet succesvol in

het laten zien dat zonne-energie geen factor meer hoeft te zijn die creativiteit beperkt. De grote producenten hebben zich met veel succes op zo veel mogelijk en zo goedkoop produceren toegelegd, maar dat heeft een eenzijdig beeld opgeleverd. Gelukkige uitzonderingen daargelaten komen PV-installaties vaak laat in het ontwerpproces 'binnen de specificaties zo goedkoop mogelijk... een toevoeging als de rest al vaststaat'. Het resultaat laat zich raden."

Warmte

Hoe brandveilig is een PV-installatie? Sinke: "PV-panelen produceren elektriciteit en warmte. Temperaturen van en achter de panelen kunnen flink oplopen. Dat verlaagt de elektriciteitsopbrengst en kan de levensduur nadelig beïnvloeden. Goed ont-

werp en zorgvuldige installatie zijn mede daarom heel belangrijk en vereisen expertise. De oorzaken van branden worden momenteel onderzocht; het is te vroeg voor conclusies. Ze komen gelukkig niet vaak voor, maar laat duidelijk zijn: iedere brand is er een te veel."

Onbegrensd Dutch design

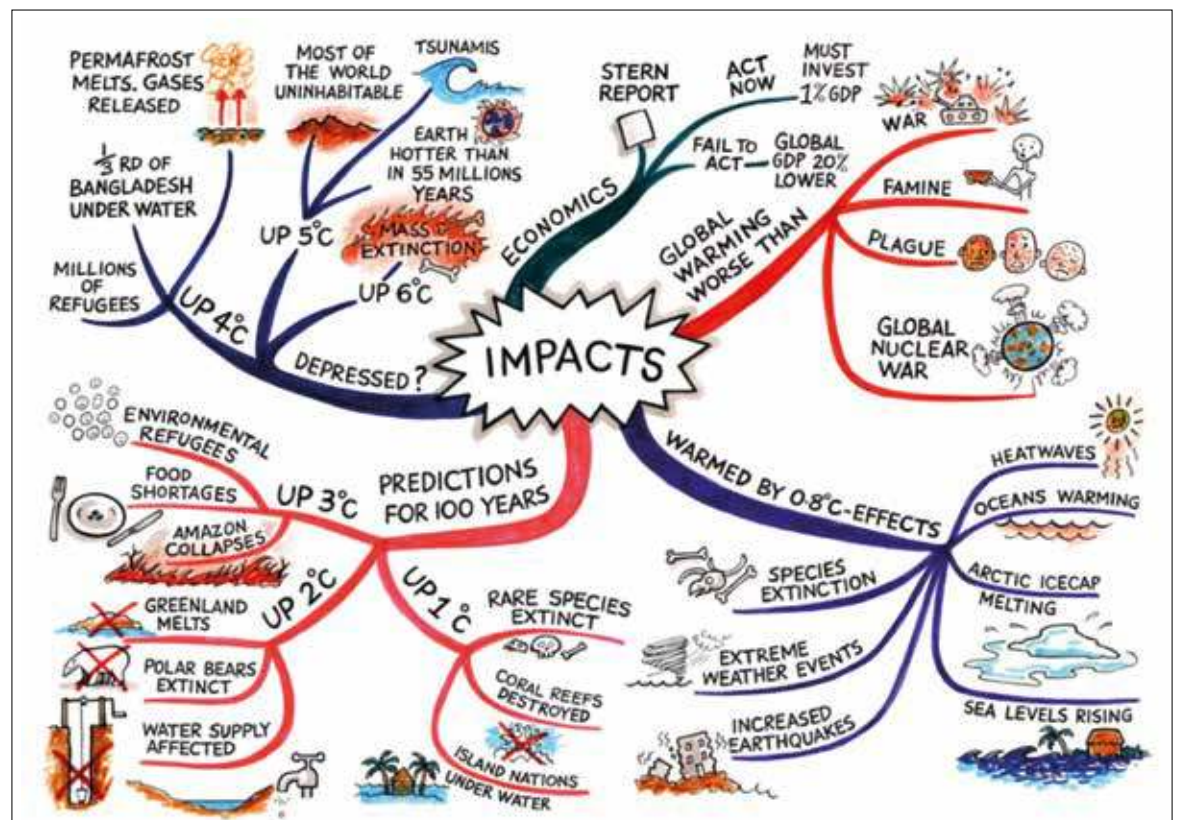
Wil je zonne-energie grootschalig toepassen in stedelijke gebieden is de esthetische kwaliteit van groot belang. Ongeveer vijf jaar geleden was Wim Sinke vanuit het ECN een van de initiatiefnemers voor onderzoek op dit gebied. Samen met designbureau Droog werden belangrijke eerste stappen gezet. Dit leidde uiteindelijk tot de vorming van een onderzoekconsortium en een project onder de naam Dutch Solar Design. Het bestaat uit zes partners: ECN part of TNO, architectenbureau UNStudio/ UN-Sense, printspecialist TS Visuals, de Design Innovation Group, ge-

velspecialist Aldowa en de onderzoeksgroep Urban Technology van de Amsterdam University of Applied Sciences (HvA). Daaruit is weer een bedrijf, Solar Visuals, ontstaan dat de resultaten van het onderzoek gaat vermarkten. Een mooie selectie van designpanelen werd getoond tijdens de Dutch Design Week (Eindhoven, oktober 2018).

Sinke: "Het is een revolutionaire combinatie van fotonvoltaïsch materiaal waarmee de energie wordt opgewekt en een geïntegreerde full colour print. Uitgangspunt daarbij is de balans tussen maximale energieopwekking en optimale designkwaliteit. Spraakmakende projecten met launching customers zijn in voorbereiding."

Door je oogharen kijken naar 2030, 2050?

Sinke: "Door je oogharen of niet, we gaan duurzame oplossingen zien die ons huidige voelingsvermogen te boven gaan."

De impact van opwarming is duidelijk. Voor hoeveel °C kies jij?

Arnold zegt...

"Op weg naar 'the next level'.

Ieder jaar wordt de Krant van Blom weer uitgebreider en beter. De 10e editie!! Als je alle 10 kranten achter elkaar legt zie je goed wat zich de afgelopen 10 jaar heeft afgespeeld. Normaal zijn we ons daar wel eens te weinig van bewust. Of vergeten we wat we presteren. Nu ik zojuist door de afgelopen 9 edities heen blader word ik daar enorm enthousiast van. De eerste editie sloot het hoofdartikel op de voorzijde af met de zin: "Komt de branche die al jaren kreunt onder gebrek aan vakmensen kreunend tot stilstand?" Het was een artikel over het tekort aan vakmensen en we zinspeelden op een mogelijke recessie....

En zo zie ik veel artikelen die inmiddels waarheid zijn geworden. We spelen in op trends en marktontwikkelingen. Zo zijn andere voorbeelden uit de eerste edities de ketensamenwerking, het co-makenschap en het vroegtijdig aan boord halen van specialisten. Destijds een trend en nu een normale wijze van werken. Technisch gezien zijn er ook veel veranderingen geweest. Zo installeren we duizenden zonnepanelen per jaar, brengen we tig laadstations voor elektrische auto's aan en zware aansluitingen ten behoeve van WKO (in verband met de noodzaak tot gasloos bouwen). Allemaal vermogensvreters die het net enorm belasten. Ieder project heeft zo zijn eigen vraagstukken die opgelost moeten wor-

Arnold Blom

den. Ook de brandveiligheidseisen zijn toegenomen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan brandwerende voorzieningen en brandveiligheidsschakelingen. En uiteraard alle overige elektrotechnische installaties die in mogelijkheden en aantallen nog steeds toenemen. Bovenstaande veranderingen lopen parallel met alle technologische ontwikkelingen die er ook niet om liegen. Tel daarbij de bouwkundige veranderingen,

de toename van prefab bouwen en de markt die aan iedereen trekt. De bouw wordt veelal als traditioneel bestempeld. Als ik naar onze afgelopen 10 jaar en de toekomst kijk verandert er echter ook veel. Het zijn mooie en uitdagende ontwikkelingen. Kansen om je te onderscheiden. Maar soms ook energievreters die invloed hebben op mens en organisatie. Intern zijn we constant bezig dit allemaal goed te kunnen organiseren. Ik weet zeker dat als we twee jaar verder zijn de transitie duidelijk vorm heeft gekregen. Waardoor duidelijkheid, controle en rust verzekerd zijn en het vlieg-wiel blijft draaien. We kunnen er trots op zijn dat wij als eenvoudig familiebedrijf deze uitdagingen zijn aangegaan. Onze organisatie is volop in beweging. Zo zijn we doelgericht op weg naar 'the next level'.

Verder zag ik in deze krant nog twee zinnen die mij erg aanspreken en die ik daarom graag wil benadrukken:

1. Als je wilt samenwerken moet je eerst communiceren. Dus als je niet communiceert met elkaar kan je niet effectief samenwerken.
2. En natuurlijk: 'laat je niet gek maken'. Dat heeft verder geen uitleg nodig....

O ja, nog iets: ik merk wel eens dat 'nee' geen antwoord is in de bouw. Dat er net zo lang geduwd wordt totdat iemand 'ja' zegt. Dat leidt regelmatig tot 'criminele afspraken'. Daar bedoel ik mee, dat er toezeggingen worden gedaan of afgedwongen terwijl al zeker is dat die toezeggingen niet nagekomen kunnen worden. Iets voor ons allemaal om goed over na te denken."

Na de striptease de gevolgen...

UTRECHT - NAJAAR 2017. Het vroegere V&D-gebouw is volledig gestript. In al haar naaktheid staat het uiterst solide casco aan de Rijnkade 5 erbij. Een podium van ruim 35.000 m² voor een regisseur met een bouwteam en honderden spelers.

Marco Vlaar: "Ja, óók Rijnkade 5 is zo'n bijzonder renovatiecomplex..."

Bedrieglijk beeld

Pel de gevels van het casco af, sloop alle binnenwanden en leidingen eruit. En je hebt een schone werkvloer waarop je onbepaald je gang kunt gaan. Dát beeld hebben sommige mensen wel eens als het over Rijnkade 5 gaat. Marco Vlaar, projectleider bij Blom: "Het klinkt zo bedrieglijk eenvoudig. De werkelijkheid na het strippen is heel anders." Er is verschil tussen gestript en totaal uitgekleeft?

Veiligheid 7x24 - the show must go on

"....dit casco had functies die in tact moesten blijven. Op het

dak staan zendmasten voor RTV-zenders en nuts- en verbindingdiensten plus luchtalarm. Die kunnen niet zonder elektriciteit. Je moet dus kunstgrepen uithalen om die voeding 7x24 te garanderen. In de kelder is een expeditiestraat voor het bevoorraden van de winkels, (ook voor de burens/red.) dat stelt aparte veiligheidseisen. Zonder betrouwbaar werkende signaleringssystemen voor brand en ventilatie is een parkeergarage een no go area. Heel apart is ook de sprinklerinstallatie. Die moest natuurlijk blijven functioneren maar zat ons behoorlijk in de weg. Elektriciteit houdt niet zo van water....

Dus ja, strippen, het is maar wat je er onder verstaat. Gelukkig hebben wij er veel ervaring mee."

Regie en rolverdeling

"Laat ik voorop stellen dat de regie bij zo'n grootschalig vernieuwen en ombouwproject van doorslaggevend belang is. Dat geldt voor het hele bouwteam en voor elk specialisme afzonderlijk. Iedereen vervult een eigen rol, maar je moet op elkaar kunnen rekenen. Regie is voor een groot deel goed communiceren. Er zijn namelijk veel onverwachte situaties die tot vertraging, misverstanden en dus ergernis kunnen leiden. Essentieel om veel met elkaar te delen!" Spreken en verstaan jullie allemaal dezelfde taal? "Goeie vraag, iedere huurder had bijvoorbeeld zijn eigen specifieke wensen in het Engels opgesteld. Daar zijn uiteindelijk professionele vertalingen van gemaakt. Ondanks dat zijn er dan toch nog verschillende interpretaties mogelijk."

Verbinding en nieuwsgierigheid

"Het aantal nationaliteiten op de werkvloer verraste mij wel eens. Niet iedereen heeft het Engels onder de knie. Voor iedereen was het wel duidelijk dat je verbinding met elkaar nodig hebt om zo'n project samen tot een goed einde te brengen. De engineering in BIM helpt daar bij, geeft inzicht. Inmiddels (oktober 2018/red.) is het eerste deel overgedragen aan Primark. Hudsons Bay en Jumbo zijn de volgende." Werken jullie installatietechnisch ook aan de inrichting van de winkels? "De afbouw en inrichting van de winkels gebeurt door retail-gespecialiseerde (inrich-

Project: "Rijnkade 5" Utrecht

Aannemer: Heddes Bouw en Ontwikkeling

Projectomschrijving: Ombouw voormalig V&D gebouw tot winkelcentrum, 34.000m² BVO, 7 verdiepingen

Opdrachtgever: IEF/Bouwfonds

Projectvoorbereiding/werkvoorbereiding: Marco Vlaar

Blom Elektrotechniek en Rijnkade 5 in Utrecht

Ontwerpen, engineeren en verzorgen van aanleg en levering betreffende

- inrichting, leidingwegen en aarding ten behoeve van 3 nieuwe transformatoren geplaatst (door Joulz) van 1500KVA.
- een nieuw inkoopstation (Stedin) met complete middenspanningsinstallatie.
- het railkoker systeem 2500A voor voeden van algemene voorzieningen en aftakkasten ten behoeve van Hudsons Bay.
- leveren hoofdverdelers en onderverdelers.
- goot-tracé voor middenspanning, elektra en zwakstroominstallatie en glasvezel.
- licht- en krachtinstallatie.
- nood- en vluchtwegverlichting.
- deurstandsignalering gekoppeld, aan alarminstallatie.
- KNX installatie met touchscreen display in de entree (bediening van de algemene verlichting).
- aanlichting gevel met 45 wand uplighters.

tings)bedrijven. Wij zorgen dat zij kunnen rekenen op een solide basis-infrastructuur voor elektro en data." Nieuwsgierig hoe het geheel er straks aangekleed uitziet? "Héél benieuwd, we gaan kijken,

het zal wel even duren voor er weer gestript moet worden."

Meekijken:

www.heddes.nl/projecten/transformatie-rijnkade-5-utrecht

Project: "Pulse" Kavel 3N4, Amsterdam

Aannemer: Bouwcombinatie UBA De Nijs v.o.f.

Projectomschrijving: Kavel 3N4 is gevestigd in het Stationsgebied van Amsterdam Noord. Naast huurwoningen komen er ook horeca- en retailvoorzieningen, een expositieruimte en werkplekken. Alle gevels worden voorzien van zonnepanelen.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Peter Mak en Remco Ligthart

Leidinggevend monteur: Michel van der Leest

Opdrachtgever: Wonam

Blom's handleiding 'brandmeldinstallatie in projecten' is op te vragen...

Vergelijk de hele brandmeldinstallatie en alles wat daarbij komt kijken eens met een "elftal". Jij bent de coach van het elftal en zorgt er voor dat het elftal als een team gaat spelen. Het elftal moet goed staan en juist met elkaar communiceren om tot een overwinning te komen. Als coach ben jij hier groten-deels verantwoordelijk voor. Je hebt een aantal sterspelers zoals het branddetectiebedrijf en onze uitvoerend monteur. Allebei kunnen ze als aanvoerder fungeren. Daarnaast heb je natuurlijk de overige spelers die ieder hun eigen specialisme en taak hebben. Het zijn bijvoorbeeld de aannemer, opdrachtgever, gebruikers, brandweer en bouw- en woningtoezicht. Plus natuurlijk KPN/doormelding, te koppelen installatie(s) van derden, enzovoort.

Hoe pak je het aan? Met een glasheldere handleiding!

Achtereenvolgens heb je te maken met:

- Het UPD
- Het PVE
- Het Ontwerp/projectie
- De Aanleg en uitvoering
- De inbedrijfstelling/eindplanning
- De oplevering
- De inspectie/certificering

Belangrijke aandachtspunten zijn altijd:

- De juiste correspondentie op het juiste moment!
- Ontruiming (vluchtwegen, vluchtwegsignalering)
- Doormelding (storing en brandmelding)
- Aanvullende wensen/eisen van de brandweer
- Nevenpanelen en flitslichten

bij meerdere ingangen

- Detectie van gehele trappenhuisen bij gecombineerde projecten (bv zorg + woningen)
- Bouwkundige elementen zoals balken, brandscheidingen, hoogtes, enz.

Blom-checklisten voor verantwoorde voorbereiding

Op aanvraag verstrekken wij graag de volgende checklisten:

- Blom-checklist 'ontwerp/projectie/tekeningen brandmeldinstallatie'
- Blom-checklist 'PVE brandmeld- en ontruimingsinstallatie'
- Blom-checklist 'aanleg en uitvoering'
- Blom-checklist 'ontruimingsinstallaties'

Hoe voelt het om hier te leven? En te werken?

HEEMSTEDE – Het kantoor van HBB Groep in Heemstede is heel bewust groen begroeid. Parkeerplaatsen zijn voorzien van oplaadpunten voor e-auto's. De projectontwikkelaar en bouwster kiest zichtbaar voor duurzaamheid en welzijn. Onder haar motto 'build to live' realiseert HBB Groep projecten die daarbij aansluiten. Voor leven en werken met een goed gevoel. Zoals in woon/zorgcentrum 'Hof van Leijh' en project RAAKS III in Haarlem.

Gijs Bregman: "Succesvolle projectontwikkeling doe je samen..."

Ja, het klikt

Bouw- en projectontwikkeling worden vaak in één adem genoemd met hard en zakelijk. Begrijpelijk, vrijwel altijd geven financiële belangen strakke kaders aan. *Gijs Bregman*, planvoorbereider HBB Groep: "Die kaders zijn logisch en noodzakelijk. In onze visie gaat het er vooral om hoe je de speelruimte invult en met welke mentaliteit. Zoiets draait altijd om mensen, van opdrachtgevers tot gebruikers. Daar zitten wij tussenin."

Verbinding en ontwikkeling

Bregman: "We willen met plezier werken en iets neerzetten waar de opdrachtgever blij mee is. Durf je aan elkaar te verbinden en ga uit van een duurzame relatie waarin je het samen maakt. Bied elkaar voldoende ruimte en vertrouwen om jezelf te zijn. Dat sluit ook aan op de huidige ontwikkeling van onze ontwerpprocessen. Neem alleen de invloed

van ontwerpen in 3D. Dat vergt véél meer en gedetailleerder kennis aan de voorkant van het ontwerp- en bouwproces. Je ziet dat ook bij het nieuwbouwproject RAAKS III waarvan binnenkort de bouw start. Blom is daar van scratch on adviseur voor de elektro- en data infrastructuur. In het vervolgtraject tekenen, engineeren ze en zijn ze verantwoordelijk voor de uitvoering."

3K

RAAKS III is ontwikkeld door HBB Groep. De opdracht werd verworven door inschrijving op een tender van de gemeente Haarlem, de tijdsplanning is krap. "Extra goed argument om de juiste installateur er direct bij te halen. Wat adviseer je binnen het PVE? Kunnen jullie het e- en data-gedeelte ontwerpen en tekenen, VO én DO én TO? (Ja!). En uitvoeren? (Ja.) In zo'n totaaltraject gaat het primair om de 3 K's: kennis, kunde en karakter plus capaciteit. Wij hebben re-

cent met het project woon/zorgcentrum 'Hof van Leijh'* weer bevestigd gekregen hoe belangrijk dat karakter is. Ik denk dan met name aan de transparante manier waarop Blom de zaken oppakte. Dat soort relaties koesteren we."

Duurzaamheid*

RAAKS III vormt het sluitstuk van Haarlams binnenstedelijke herontwikkeling op de 'Raaks-locatie'. Het bestaat uit de gebouwen 'de Lantaarn' en 'de Veste'. Boven de parkeerkelder voor bijna 1000 fietsen komen een werkcafé plus werk- en bedrijfsruimten. Voorts drie Haarlemse herenhuizen (wonen/werken combineren!) en een grote diversiteit aan appartementen in de huur- en koopsector. "Focus op aspecten als duurzaamheid en energiebesparing is onmisbaar voor het welzijn van bewoners. Wij bieden mensen graag de zekerheid van een goed thuisgevoel."

Visie werkt aanstekelijk

Leonie Buur, projectontwikkelaar bij HBB Groep: "Onze visie werkt aanstekelijk. Collega ontwikkelen bouwpartners voelen zich thuis in samenwerking met HBB Groep. Ze doen een beroep op onze ervaring in design & construct en develop & construct. Zowel via eigen ontwikkeling als in opdracht van derden werkt HBB Groep voor woningcorporaties, zorginstellingen, beleggers en (semi)overheden."

Project: "Houtwachters" Haarlem

Aannemer: Huib Bakker Bouw

Projectomschrijving: Bestaat uit 3 woontorens met 90 koopappartementen van ca. 50-150m² op een gezamenlijke plint. Onder het gebouw is een parkeergarage.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Justin Haller

Leidinggevend monteurs: Rick van Stokken en Nick Sterkman

Opdrachtgever: HBB Ontwikkeling

* Duurzaamheid en onderhoud

Het aardgasloze huis consumeert meer elektrische energie die ondermeer wordt opgewekt door PV-installaties. Voor optimale en langdurige bedrijfszekerheid sluiten VVE's (Verenigingen van Eigenaren) toenemend onderhoudscontracten af. BlomPlus is de service-onderneming die met contractueel onderhoud zorgelozer wonen mogelijk maakt.

Project: "RAAKS III"

Projectomschrijving: Parkeerkelder voor 1000 fietsen, werkcafé, werk- en bedrijfsruimten, 3 Haarlemse herenhuizen (wonen/werken) en huur- en koopappartementen.

Sportief en Gezond

Wie doet wat in zijn of haar vrije tijd? Een kleine inventarisatie laat zien dat "Blommers" nogal veel soorten sport onder de knie hebben. We wandelen, hardlopen, voetballen, schaatzen, schaken, heffen pils en gewichten, tennissen, volleyballen, fietsen en racefietsen, paardrijden, yoga-en, kaarten, vrijen, boogschieten, missen de boot, hink-stap-springen, zeilen, roeien, zwemmen, duiken, keezen, darten, stijldansen, kite surfen, postzegelverzamenen, puzzelen wat af met z'n allen.

Hebben we daardoor een zeer laag verzuimpercentage van 1,73% in 2017. In de afgelopen zes jaar hebben we zelfs drie jaar onder de 2% gescoord! Voor de

bouw is dat bijzonder. Dat percentage betreft voornamelijk langduriger zieken. Als iemand

Boerenkoolloop: Run for your life, run for fun!

van ons zich ziek meldt is er echt iets aan de hand.

Nog beter

We worden met z'n allen nog gezonder door **Het Stoppen**

Met Roken Project. De nadelen van roken zijn algemeen bekend. In het kader van 'goede voornemens' stopten 12 van onze werknemers in 2017 met roken. Bijna allemaal houden ze dat tot op de dag vandaag vol, zelfs de verstokte kettinkrokers. Dat is dus al meer dan een jaar! Top! Glenn Hoogland: "Het begin was gewoon zwaar, het was zo'n gewoonte geworden en ook gewoon lekker, vond ik. Door het met een grote groep te doen werd het gemakkelijker. Nooit gedacht dat je zo snel beter ging voelen."

Boerenkoolloop

De beroemde Boerenkoolloop van Warmenhuizen was dit jaar op 4 november. Als Team Blom kwamen 12 deelnemers aan de start. De snelste liep de 10 km in 43

minuten! De eerste 4 liepen hem binnen 50 minuten.

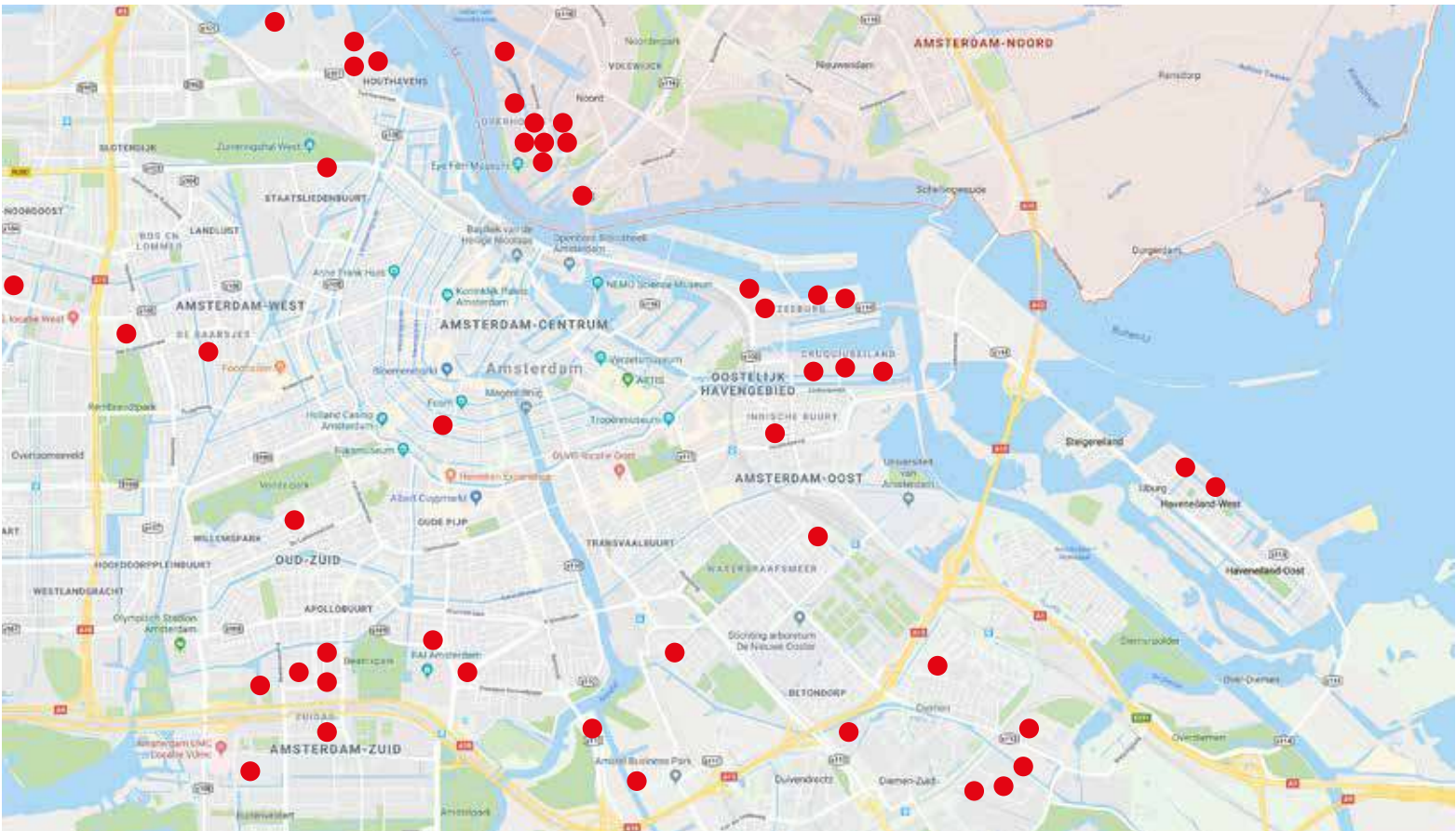
Leuk om te weten

Blom Elektrotechniek is ondermeer sponsor en/of donateur van:

- UBA fietsteam "UBA in actie voor het KWF"
- Pleijsier Bouw, Borghese Real Estate en COD > met de fiets beklimmen van de Mont Ventoux voor het KWF
- Lopen voor Lyme, (Onze medewerker Ivar van Wilgenburg liep 2 keer, en met succes, voor zijn zieke nichtje Leonieke
- Handbalvereniging Hollandia T
- Voetbalvereniging Hollandia T (1^e elftal) Hoofdsponsor!
- TV Dirkshorn
- Zaalvoetbal de Ruif
- ...en vele andere plaatselijk/regionale activiteiten.

Uit de collegezaal
Over het risico
van roken
Mijn opa werd 90...

Student geneeskunde tijdens college cardiologie: “Mijn opa werd 90. Rookte elke dag een twee pakjes. Niets aan z’n hart, geen longkan-ker, nooit ziek geweest. Dus ro-ken kan geen kwaad...”
Professor, cardioloog, legt uit hoe dat zou kunnen: “Stel je voor, je werkt samen met 100 collega’s. Op een mooie dag ga je met z’n allen langs een drukke snelweg staan. Je moet naar de overkant. Lastig. Vracht-verkeer dendert voorbij. Snelle auto’s schieten er tussendoor. Op bevel van de baas steek je allemaal tegelijk de weg over. Dan is er al-tijd wel een auto die de groep treft. Vrijwel zeker is er iemand van de groep die ongedeerd de overkant haalt. Kijk, dat is dan jouw opa.”

Oplossing 6: $43 < 5$ (1 schoen) + 19 (mannetje + schoenen + 2x bloemen) $\times 2$ (1 x bloemen) = $5 + 19 \times 2 = 43$ (vermenigvuldigen komt voor plus)
pagina 7: DIT BERICHT IS GEHEIM > van elk groepje van drie letters
haal ze weg en je leest de oplossing)
pagina 11: keer de twee lucifers die de kop vormen om, dan kijkt de hond naar achteren

In vogelvlucht

Amsterdam schreeuwt om wo-ningen en bedrijfsruimtes. Van verre is zichtbaar dat er wordt ontwikkeld en gebouwd. Een onge-kend groot aantal torenkranen

draait elke werkdag. De inge-bruikstelling van de Noord-Zuid metrolijn vergroot de bereikbaar-heid en de aantrekkingskracht.

Aangestipt
Blom Elektrotechniek is in Am-sterdam op veel locaties betrok-ken bij de ontwikkeling, realisa-tie, renovatie en ombouw van woningen, hotels, zorgcentra en utiliteitsgebouwen. Vlieg mee, kijk mee, volg de stippen.

Uit de Formule 1
Red Bull’s teambaas Franz Tost
over de samenwerking met Honda in 2019

“Het is belangrijk dat je elkaars verschillen in denken en cultuur leert kennen. Dat moet je wel willen. Want als je niet met el-kaar kunt communiceren, kun je onmogelijk goed met elkaar samenwerken.”

Project: “West Beat” Amsterdam
Aannemer: Heddes Bouw & Ontwikkeling
Projectomschrijving: Omvat 150 woningen, circa 3500 m² aan werkplekken en horeca in een spectaculaire plint boven een par-keergarage met 117 plaatsen.
Projectleiding/werkvoorbereiding: Pascal Groot
Leidinggevend monteur: nog niet bekend
Opdrachtgever: Lingotto

werkenbijblom.nl

Optimisme overheerst. De crisis in de bouw is voorbij, de gevol-gen nog lang niet.
Gelukkig konden wij iedereen aan het werk houden. Onze in-vesteringen in mensen en mid-delen ging door, we konden daardoor mooie projecten aan-nemen. Samen staan we ons mannetje, en vrouwtje natu-urlijk ;-). Het is druk!
Omdat we ons niet gek willen laten maken zoeken we continu naar mensen die bij ons passen.

Onder het motto “werken bij blom” trekken we de aandacht. Voor het eerst in ons bijna 50-jarig bestaan zie je ons op Facebook en Instagram. En af en toe meer dan levens-groot langs de grote weg.
Aan iedereen die dit leest de vraag: Weet je iemand die bij ons past? Vertel wie we zijn en wat we doen. Wie weet geef je ie-mand net dat zetje dat nodig is naar een betere toekomst.

Certificeringen

Voor opdrachtgevers en werknemers zijn certificeringen belangrijk. Indicaties voor kwaliteit van kennis en organisatie. Blom Elektrotechniek werkt continu aan opti-malisatie. In elke fase van bedrijfsvoering en uitvoering van werken. De onder-ne-ming voldoet aan stringente eisen en is Kenteq Erkend Leerbedrijf.
BRL6000 (-01 en -02) belangrijkste certificering in de installatiebranche
VCA gecertificeerd**
Installatiewerk Met veel aankomende talenten die via Installatiewerk bij ons binnenkomen, sluiten wij na verloop van tijd een arbeidscontract.
CCV Certificatie installeren brandmeldinstallaties versie 4.0 certificeringen
SEI Stichting Erkenning Installatiebedrijven
REI Stichting Sterkin
S-BB Erkend leerbedrijf

Colofon:

KrantVanBlom is een uitgave van:
Blom Elektrotechniek B.V.

Blom Elektrotechniek Warmenhuizen bv
De Camper 10, 1749 BX Warmenhuizen
Postbus 46, 1749 ZG Warmenhuizen
T 0226 39 25 50
warmenhuizen@blomelektrotechniek.nl
www.blomelektrotechniek.nl

Blom Elektrotechniek Beverwijk bv
Wijkmeerweg 25, 1948 NT Beverwijk
Postbus 50, 1940 AB Beverwijk
T 0251 22 87 48
beverwijk@blomelektrotechniek.nl
www.blomelektrotechniek.nl

Blom E-techniek OnderhoudPlus bv
Wijkmeerweg 25, 1948 NT Beverwijk
Postbus 50, 1940 AB Beverwijk
T 0251 22 87 48
info@blomplus.nl
www.blomplus.nl

Concept, interviews en fotografie, tekst en redactie: Anjo Brombacher
info@brombacher.nl

Ontwerp en drukwerk: www.studioviv.nl

Reacties kunt u mailen naar:
warmenhuizen@blomelektrotechniek.nl

Aan deze krant is veel zorg besteed. Desondanks zijn Blom Elektrotechniek BV, Brombacher en Studioviv op geen enkele manier aansprakelijk voor de inhoud of de gevolgen daarvan.